ЫЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИЧАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

№ 146 (6075)
ИЮЛИИН
21
БЯТНИЦА
1950 он

ВКП(б)-гэй ОБЛАСТНОЙ БА ГОРОДСКОЙ КОМИТЕДҮҮДЭЙ, БУРЯТ-МОНГОЛОЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ОРГАН.

Сэн 20 мүнгэн.

Городуудай ба тосхонуудай олон миллион ажалшад эб найрамдалай стахановска вахтада жагсанхай. Тэдэнэр өөһэдынгөө шэн зоригто ажалаар Советскэ Союзай хүсэ шадалые бэхижүүлнэ.

Манай Эхэ орон—эб найрамдалда дуратай агууехэ держава мандаха болтогой!

ТЭЖЭЭЛ БЭЛЭДХЭЛЭЙ ҮСЭБЫЕ ЗААТАГҮЙ ДҮҮРГЭХЭ

...да жэлнүүдтэ республикын ...озуудай үбһэ тэжээл дутуу-...бэлдэдэг дээрэһээ адуу ма-...үсхэхэ ба малай ашаг шэмые ...элүүлхэ хэрэгтэ ехэ һаад тү-...ушардаг байгаа. Тиимэһээ ...(б)-гэй Обкомой хоёрдохи ...ум болбол республикын пар-...а организацинуудай, советскэ ...удөө ажахын органуудай, ...-үүдэй ба колхозуудай ажа-...политическэ шухалын шуха-...юрилгонь хадаа 1950—1951 ...дай үбэлжэлгын үедэ колхоз-...ниитын адуу малые үбһэ тэ-...лээр гүйсэд хангаха ябадал ...но тэжэ заахан байгаа.

...нэ шухала зорилгоёо ойлгоһон ...озууд үбһэ хуряалгые саг ...ор соонь эхилээд, амжалта-...аар ябуулжа байна. Эдэ кол-...удай олонхи гэшүүдынь тэ-...т бэлэдхэлгэдэ эдэбхитэйгээр ...ад, бүтээсэ ехэтэйгээр хү-...мэрилнэ.

...өөр, хэдэн олон аймагуудта, ...айлхада Иволгын, Сэлэнгын, ...ин, Кяхтын, Зэдын ба бусад ...м аймагуудта үбһэ тэжээл ...дхэл тон хангалтагүйгөөр ...ка байна. Эдэ аймагуудай ...озууд үбһэ хуряалгынгаа тү-...й арбанай нэгэ хубииень ...ө дүүргээгүй байна.

...КП(б)-гэй Обкомой бюро бол-... Иволгын аймагай колхозуудт-...тэжээл бэлэдхэлэй ябаса тухай ...удалые хаража үзөөд, тэндэ ...ын малажалда үбһэ тэжээлэй ...исуудые бэлэдхэхэ хэрэгтэ ...эн аюул тохёолдоод байна-...е тэмдэглэбэ. Иволгын айма-...колхозууд үбһэ сабшалгынгаа ...ые июлиин 15-да оройдоол ...роцент дүүргэһэн байна. Ай-...й колхозууд мүнөө хүрэтэр ...шье центнер силос дараагүй. ...хэдэ «Мартын 8», «Красный ...рь» колхозууд үбһэ сабшал-... ушөө эхилээдүй байһаар.

...имэ тон хангалтагүй байдал ... дээрэһээ гарааб гэхэдэ, ...П(б)-гэй Иволгын айком ба ...гүйсэдком болбол энэ жэлдэ ...эл бэлэдхэхэ түсэбые заата-...дүүргэхэ хэрэгэй политическэ ...ашанарые хүсэд ойлгоогүй ...гаа. Тиимэһээ эдэнэр хадаа ...П(б)-гэй Обкомой хоёрдохи ...умэй тогтоолые саг болзор ...нь ба гүйсэдөөр бэелүүлхэ ...ргтэ МТС-үүдэй ба колхозуу-... партийна эхин организаци-...дые эмхидхэн элсүүлээгүй ...ка юм.

...КП(б)-гэй Иволгын айком ба ...гүйсэдком болбол ногоо хүсэд ...агүй, ушөө набтар гэһэн хо-...о бодолтой ёһотой тэмсэл хээ-... байба. Тиимэ дээрэһээнь кол-...ууд үбһэ тэжээл бэлэдхэлгые ... болзор соонь эхилээгүй, үбһэ ...алгын хүдэлмэридэ бухы ...ознигуудаа гаргаагүй байна ... Тус аймагта июлиин 15-да ... хуряалга дээрэ түсэбөөр ха-...агдаһан колхознигуудай ...йдоо хахадынь гараһан, 169 ...ин косилкануудһаа 110-нь та-...аһан байба. Аймагай олонхи ...озуудта үбһэ хуряалга дээрэ ...лай эмхидхэл тон һула бай-... дээрэһээ хажуушад, маши-...нууд, үбһэ тармагшад ба бу-...лагшад нормоёо дүүргэдэггүй ...ба.

...КП(б)-гэй Иволгын айком ба ...озуудай партийна эхин орга-...цинууд үбһэ хуряалга дээрэ ...ан колхознигуудай дунда ...гэ-политическэ хүдэлмэрие ...социалистическэ мүрысөөе тон ...аар эмхидхэһэн байгаа.

...аймагай МТС-үүд хадаа үбһэ ...шаха ба тэжээлэй силос дара-... түсэбүүдэй дүүргэлтые уялга-...юм гэжэ тоолодоггүй байгаа. ...мэһээ мүнөө колхозуудта ...йдоол 5 тракторна косилка-...д ба 2 силосорезкэ хүдэлнэ. ...ин тиихэдэ 7 косилка ба 10 ...осорезкэ хэрэглэгдэнгүй хэбтэ-... байна.

...КП(б)-гэй Обкомой бюро бол-... дээрэ дурсагдаһан дутагдал-...дые дары усадхажа, үбһэ хуряалгын ба тэжээлэй силос даралгын темпүүдые хурдадхахын тулада шухала хэмжээнүүдые абахыень ВКП(б)-гэй Иволгын айкомые ба аймгүйсэдкомые уялгалба.

Сэлэнгын, Торийн, Кяхтын, Зэдын ба бусад аймагуудай колхозууд үбһэ тэжээл бэлэдхэлгэдэ мүнөө хүрэтэр хамаг хүсэеэ гаргаагүй байһаар. Эдэ аймагуудай хүтэлбэрилэгшэд болбол нёдондо жэлэй алдуунуудһаа һургаал абаагүй, тэжээл бэлэдхэлгэдэ ёһотой большевистскэ анхаралаа үшөө табяадүй байха юм.

Республикын хүдөө ажахын Министерство болбол үбһэ сабшалгада ба силос даралгада МТС-үүдэй хүсые элсүүлжэ шадаагүй байна. Энээнэй эсэстэ хэдэн олон машинно-үбһэсабшалгын отрядууд тэжээл бэлэдхэлгэдэ элсүүлэгдэнэгүй, МТС-үүдтэ бии байһан техникэ дүүрэнээр ашаглагданагүй. Жэшээлхэдэ, Үшөөтэйн МТС харьяата колхозуудтаа үбһэ сабшалгые тон гэзгэдэлтэйгээр эхилээд, өөдтэй юумэ хээгүй. Тус МТС-эй машинно-үбһэсабшалгын отрядууд болбол үбһэ сабшаха ба тэжээлэй силос дараха нормонуудаа дүүргэнэгүй.

Олон МТС-үүд болбол хүдэлмэреэ гансал үбһэ сабшалгаар хизаарладаг байһаниинь тон буруу гээшэ. БМАССР-эй Министрнүүдэй Совет болбол үбһэ сабшалга, тармалга ба сомолго дээрэ МТС-үүдэй механизмуудые гүйсэдөөр хэрэглэхэ, үбһэ зөөлгэдэ МТС-үүдэй машинануудые табиха ябадалые хангахыень республикын хүдөө ажахын Министерствые, аймгүйсэдкомуудые ба МТС-эй директорнүүдые уялгалба.

Республикын аймагуудай партийна, советскэ ба хүдөө ажахын органуудай шухала зорилго хадаа үбһэ хуряалгые ба силос даралгые түргэдэхэхын тулада шухала хэмжээнүүдые абаха ябадал болоно. Мүнөө үедэ нэгэшье минутые миин үнгэргэжэ болохогүй. Түсэбөөр хараалагдаһан бухы колхознигуудай үбһэ хуряалгада гараха ёһотой. Мүн тэрэшэлэн үбһэ хуряалгын бухы машинануудай бүтээсэ ехэтэйгээр хэрэглэгдэхэ ёһотой. Тэрээнтэй хамта, үбһэ хуряалгын хүдэлмэри дээрэ ажалай эмхидхэлые һайжаруулжа, сенокосилкын машинист бүхэнэй, колхозник бүхэнэй нормоёо дүүргэдэг болохо ябадалые хангахань шухала.

Аймагуудай партийна, советскэ ба хүдөө ажахын органууд болбол үбһэ ногоое хоёр дахин сабшахын тулада хэмжээ-ябуулганнуудые үнгэргэхэ, тэрэшэлэн нютагай ба гүрэнэй удхашанартай ой модоной соорхойнуудай сабшагдамаар бухы газарнуудые гүйсэд хэрэглэхэ зэргэтэй. Тэрэшэлэн энэ жэлдэ тэжээлэй корнеплодуудай, силоснэ культурануудай ба хартаабхын үндэр ургаса хангахань шухала.

ВКП(б)-гэй айкомууд ба МТС-үүдэй болон колхозуудай партийна эхин организацинууд хадаа тэжээл бэлэдхэлэй гүрэнэй түсэбые дүүргэлгын ажахын-политическэ удхашанарые үргэн олон колхознигуудай ба МТС-эй хүдэлмэрилэгшэдэй дунда ойлгуулха ёһотой. Энээнэй тулада ниитэ-политическэ хүдэлмэриин бухы формонууд хэрэглэгдэхэ ёһотой. Иигэжэ үбһэ хуряалгые ба тэжээл бэлэдхэлгые саг болзор соонь ба эрхим шанартайгаар үнгэргэхын түлөө колхознигуудай ба МТС-эй хүдэлмэрилэгшэдэй дунда социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлхэ хэрэгтэй. Тиигээд лэ байбал бидэнэр малдаа хүсэд хүрэхэ үбһэ тэжээл бэлэдхэжэ шадахабди.

Үбһэ тэжээл бэлэдхэлгэ хадаа гүрэн түрын удхашанартай шухала хэрэг мүн. Малажалые хүгжөөхэ гурбан жэлэй түсэбые дүүргэхын тулада, Эхэ орондоо малажалай продуктнуудые элбэг ехээр үгэхын тулада колхоз бүхэн үбһэ тэжээл бэлэдхэлэй түсэбые заатагүй дүүргэхэ ёһотой.

Советскэ хүнүүд эршэтэ ажалаараа эб найрамдалые бэхижүүлнэ

★ ★

Бултадаа—эб найрамдалай вахтада

Л. М. Кагановичын нэрэмжэтэ гүрэнэй нэгэдэхи подшипниково завод валова продукциин талаар табанжэлэйнгээ түсэбые дүрбэн жэл гурба һара соо дүүргэһэн байна. Түрүүшынгээ хахад жэлэй түсэбые 102,2 процент дүүргэ. Предприяти болбол түсэбөөр гадуур 16 миллион түхэригэй арбилалта хэбэ.

Гэбэшье, шарикоподшипниковедүүд өөһэдынгөө амжалтануудые үшөөл бага гэжэ тоолоно.

Коллектив болбол заводоо жэшээтэ һайн предприяти болгожо, стахановска заводой хүндэтэ нэрээргые туйлаха, 1950 оной түсэбые саг болзорһоонь урид—декабриин 21 болотор дүүргэхэ гэжэ шиидэбэ. Заводой коллектив түсэбөө гадуур 20 миллион түхэригэй нөөсэ хэхэ, үйлэдбэридэ уралан нарижуулгын ба ухаалан зохёолгын дурадхалнуудые нэбтэрүүлхэ аргаар 10 миллион түхэриг арбилха, мянган тонно металл арбилха гэһэн уялга абаба.

Заводой коллектив болбол эб найрамдалай стахановска вахтада жагсажа, эб найрамдалда эрмэлзэжэ байһан өөрынгөө хүсэлые манай инаг һайхан Эхэ ороной сэсэгэн һалбаралтын тулада ажалдаа шэнэ шэнэ габьяануудые гаргалгаар тэмдэглэхэ гэһэн уряалтайгаар СССР-эй автомобильна ба тракторна промышленностиин бухы предприятинуудта хандаба.

(ТАСС).

Эб найрамдалай стахановска вахта

КРАСНОЯРСК, июлиин 13. (ТАСС). Стокгольмско Уряа доро гар табилгада зорюулагдаһан суглаануу хизаарай бэлшээринүүд дээрэ, полевой станнуудта боложо байна.

Шушенска районой Коминтернын нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артелиин колхозник нүхэр Иванов Уряа доро гар табиха зуураа иигэжэ хэлэбэ:

— американска агрессорнүүдэй һэдэлгэнүүдтэ шэн габьяата ажалаар харюу үгэхые уряалнаб. Түрэлхи советскэ гүрэнэй хүсэ шадалые бэхижүүлхэ ябадалда шэглүүлэгдэһэн стахановска ажал хадаа эб найрамдалай хэрэгтэ манай оруулһан нэмэри мүн.

Сенокосилкануудай машинистнууд нүхэд Конев, Агибалов, Найденов ба бусад эб найрамдалай стахановска вахтада жагсажа, нормонуудаа нилээд ехээр үлүүлэн дүүргэнэд.

Щетинкинэй нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артелиин колхознигууд тэжээл бэлэдхэхэ талаар воскресник үнгэргэбэ. Тэдэнэр нэгэ үдэр соо 600 гаран центнер үбһэ сомоһон байна.

Хакассиин ажалшадай үгэ

АБАКАН, июлиин 14. (ТАСС). Хакассиин таряашад ба малшад атомна зэбсэг хорихо тухай Стокгольмско Уряа доро нэгэн һаналтайгаар гараа табина. Эб найрамдалай энэ документдэ гар табиха зуураа, Усть-Уйбатска улусай 120 наһатай хакасс В. М. Кагачаков иигэжэ мэдүүлбэ:

— Сталинска Конституциин наран доро һуужа байһандаа бидэ жаргалтайбди. Большевистскэ парти ба агууехэ вождь нүхэр Сталин бидэнэртэ ехэ ажабайдалые олгоо. Хаанта Россида хакассууд эрхэгүй хүнүүд байгаа. Нүхэр Сталин бидэнэртэ тэгшэ эрхэ ба жаргал үгөө. Өөрынгөө эрхэ сүлөөгэй түлөө тэмсэжэ байгаа корейскэ арадые американска империалистнуудай дарахые оролдожо байгаа энэ үедэ, бидэ хакассууд «Кореяһээ тонилогты!» гэжэ дэлхэйн эгээлэй бухы хүнүүд шэнгеэр, тэдээндэ хэлэнэбди.

Улусай бухы ажалшад Уряа доро гар табяа.

Эб найрамдалай караван

ВОРМСИ, (Эстонско ССР). июлиин 13. (ТАСС). Республикын колхознигууд — загаһабаригшад Стокгольмско Уряа доро гараа нэгэн һаналтайгаар табяа. Уряа доро гар табилга хадаа загаһабарилгын артельнүүдтэ ажалай ехэ дэбжэлтые үүсхэбэ. Загаһабаригшад бүгэдөөрөө эб найрамдалай стахановска вахтада жагсаа.

«Пыхья ранник» колхозой Андрес Розенбладтын хүтэлбэрилдэг бригада эб найрамдалай вахтын үдэрнүүдтэ 1950 оной даалгабариһаа гадуур барифан эрхим шанарай загаһые 8 моторно ехэ ботонууд дээрэ ашаад, тушаалгын пунктда эльгээбэ—энэнь «Эб найрамдалай караван» гэжэ нэрлэгдээ.

Манай угтамжын бэлэгүүд

Табанзуута машинист И. В. ЗДАРОВ хөөрэнэ

Бата бэхи эб найрамдалые хангахын түлөө тэмсэхые уряалһан Уряа доро гараа табиха зуураа манай Улан-Удэ станциин хүдэлмэришэд, тэрэ тоодо паровозой бухы машинистнууд, эб найрамдалай стахановска вахтада жагсажа, түмэрзамайхидай сталинска үдэрые үйлэдбэриин шэнэ амжалтануудаар угтахын түлөө социалистическэ уялгануудые абаһан байна.

Минии жолоодон ябаһан паровоз үшөө Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай үедэ сүүдхэ бүридэ 500 километртэ ашаа зөөжэ, «Табанзуутанай паровоз» гэһэн нэрэтэй болоо һэн. Тиин, минии паровозойхид энэ хүндэтэ нэрэеэ мүнөө хүрэтэр алдаагүй.

Июль һара хадаа эб найрамдалай стахановска һара болоно. Минии паровоз энэ һарын түрүүшын 17 хоног соо сүүдхэ бүридэ 512 километртэ ябажа, элдэб шухала ашаануудые зөөгөө. Тогтсогдоһон даалгабариин ёһоор бидэнэр һарынгаа түсэбые үлүүлэн дүүргээд бэйнабди. Мүнөө түмэрзамайхидай һайндэр хүрэтэр үшөө нэгэ һарын даалгабари дүүргэхэ хүсэлтэйбди.

Паровозой машинистын ажал хадаа станциин хүдэлмэришэдэй ажалаа зүбөөр эмхидхээд байгаа һаань тон урагшатай ябадаг. Тиин главна кондукторнууд нүхэд Филиппов ба Столповский, поездын мастернууд Блинков ба Шалаев гэгшэд паровозой һаатангүйгөөр ашаа шэрэхэ хэрэгтэ, бидэнэрэй абаһан уялгаяа дүүргэхэ ябадалдамнай тон ехэ туһаламжа үзүүлнэ.

Эдэ нүхэдүүд абаашагдаха составануудые һайнаар, түргэнөөр шалгадаг, асарагдаһан составуудые таарамжатайгаар тушаан абадаг байна. Эдэнэрэй ажалдаа анхаралтайгаар хандадаг дээрэһээ паровозуудай миин зогсохо ябадал усадхагдаа.

Минии жолоодон ябаһан паровозойхид үнгэрһэн 17 хоног соо паровозой ябасые хурдадхажа, хараалагдаһан нормын дээдэ тээ 3 мянган тонно ашаае зорюулагдаһан газарнуудтань эльгээһэн ба 30 тонно шулуу нүүрһэ алмаһан байна. Мүнөө үедэ арадай ажахын һалбаринуудта зорюулагдаһан шухала хэрэгсэлнүүд станци бүхэндэ ехээр асарагдажа ба абаашагдажа байна. Энэ үедэ вагонуудай миин байха ябадалые усадхаха тон шухала болоно. Минии паровозойхид ашаа буулгалгые ба тээлгые түргэдхэхын, составуудые үдэшэлгые хурдадхахын түлөө шангаар тэмсэнэбди.

Арадай ажахын һалбаринуудта мүнгэн зөөри алмаха, бүхы хэрэгсэлнүүдые ба түүхэй эдүүдые гамтайгаар гаргашалхын түлөө шанга тэмсэл ябуулагдажа байна. Минии паровозой бригада 15 үдэр соо 30 тонно шулуу нүүрһэ алмаһан байгаа һаа, энэ тоое һарын эсэс хүрэтэр 70—80 тоннодо хүргэхэбди. Тиигээд байхадаа, август һарын түрүүшын 6—7 үдэр соо өөһэдынгөө алмаһан түлишөөр ажаллажа, аяар Ленинград город хүрэтэр хүндэ ашаанай составые абаашажа шадаха болонобди.

Манай Улан-Удын паровозно депогой бухы машинистнууд ашаа шэрэлгэ дээрэ жэшээтэ һайн амжалтануудые туйлана. Эб найрамдалай түлөө, Эхэ ороной гоо улам хүргэхэн түлөө бидэнэр машинистнууд саашадаашье улам һайнаар, улам ехэнүүд амжалтатайгаар ажаллахабди.

Үбгэн почтальоной патриотическа үгэ

Заиграйн аймагай Дээдэ-Илькын сомсоведэй Молотовой нэрэмжэтэ колхоздо 75 наһатай Цыбжитов Содном почтальоноор ажалладаг юм. Тэрэ хадаа Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнда наһа барагдаһан гурбан хүбүүдэй эсэгэнь болоно.

Үнэн сэдьхэлтэй ба ажалдаа габшагай хүн гэжэ үбгэн Цыбжитов колхознигуудай дунда алдаршанхай. Тэрэ болбол Стокгольмско Уряа доро гар табихадаа иигэжэ мэдүүлээ:

Би эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэдэлхэйн конгрессэй Саг үргэлжын комитедэй Уряае баясхалантайгаар угтабаб. Хүн зоной ажабайдал һандаргадаг шуһата дайн дахяад бү болог лэ.

Минии гурбан хүбүүдни үнгэрэгшэ дайнда наһа бараа һэн. Мүнөө дэлхэйн арадуудта дайнай аюул дахяад тохёолдохо дээрээ ороод байна. Бэеэ дааһан Кореяын арадай-демократическа республикые усадхахын зорилгоор англо-американска империалистнууд арьяатан шэнгеэр дайлажа оробо.

Арьяатан дайсадай араа шүдые түү сохихын тулада ажалшан зон болбол улам һайнаар ажаллажа, эб найрамдалай фронтые хүн бүхэн өөрынгөө участок дээрэ бэхижүүлхэ ёһотой.

Д. Баданов.

УКРАИНСКА ССР. Измаильска областиин гүрэнэй элеваторнуудта колхозууд ба совхозуудһаа шэнэ ургасын орооһо таһаралтагүйгөөр асарагдана. Эб найрамдалай стахановска вахтада жагсаһан колхознигууд унаһан малгайгаа абангүй үдэр һүнигүй ажаллажа байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Суворовско ба Белградска районуудай колхозуудһаа талха ашажа ерэһэн автоколонно харагдана.

(ТАСС-эй фотохронико).

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

ҮБҺЭ ХУРЯАЛГЫН ТЕМПЫЕ ХУРДАДХАХА

(ВКП(б)-гэй Мухаршэбэрэй айкомой пленумһээ)

Һаяхан, ВКП(б)-тэй Мухаршэбэрэй айкомой III пленум боложо, тэрээн дээрэ ниитын малажалые үбһэ тэжээлээр хангаха хэмжээнүүд тухай, таряа хуряалгада ба хүдөө ажахын продуктнуудые тушаалгада бэлэдхэл тухай ВКП(б)-гэй Обкомой II пленумэй дүнгүүд тухай асуудалые зүбшэн хэлсэбэ.

Эдэ асуудалнуудаар ВКП(б)-гэй айкомой секретарь нүхэр Мурчин элидхэл хэлээ.

— Үбһэ хуряалгын хүдэлмэри, таряа хуряалгада, гүрэндэ таряа тушаалгада бэлэдхэл манай Мухаршэбэрэй аймагай колхозуудта хангалтагүйгөөр ябуулагдажа байна гэжэ ВКП(б)-гэй Обкомой II пленум заагаһан байгаа. Энэ тон зүбөөр заагдаһан байна—гэжэ нүхэр Мурчин хэлэбэ.

— Энээнэй урда жэлнүүдтэ, үнгэрһэншье жэлдэ адуу малдаа элбэг хүрэхэ шэмэтэй һайн үбһэ тэжээл бэлэдхэжэ шадаагүй колхозуд манай аймагта олон бии. Тэдэ колхозуудта адуу малай турадаг, олоор гарзалагдадаг ба туранхай байһан дээрэһээ олон толгой эхэ малнууд һубайрдаг байһан баримтануудые мэдэнэбди. Туранхай малһаа гараһан түлнүүдшье түлжэхэдөө өөдэгүй, борьбо дээрээ бохиинон, ядаруу амитан байдаг.

Сутайн Молотовой, Суулгын Сталинай нэрэмжэтэ, Зандинай «Комсомол» колхозуд мал ажалай талаар аймаг соогоо томохон колхозуд болоно. Гэбэшье, эдэ колхозуд үбһэ хуряалгын хүдэлмэриие үнгэрһэн жэлдэ муугаар ябуулжа, тэжээл бэлэдхэлгын жэлэй түсэбые оройдоо 30—35 процент дүүргэһэн байна. Тиимэһээ энэ хабартаа үргэдэг малтай байһан ба олон толгой мал үхүүлһэн байна.

Саашань элидхэл соогоо нүхэр Мурчин аймагай колхозуудта мүнөө үбһэ хуряалгын хүдэлмэриин ямараар ябуулагдажа байһан тухай тодорхойгоор хэлэбэ.

— Дээрэ хэлэгдэһэн колхозуудта ба бусад хэдэн колхозуудта үбһэ тэжээл бэлэдхэлгэ тоншье хангалтагүйгөөр ябуулагдана, Молотовой, Сталинай нэрэмжэтэ ба «Комсомол» колхозуудай дэргэдэхи партийна организацинууд үбһэ хуряалгые хурдадхалгада, колхознигуудай хүсэ зоригые мүнөө хүрэтэр элсүүлээгүй. Харин хойрог ноб. шо, гэдэргээ шагаһан хүнүүдэй зэргэдэ оролсоод: «Үбһэ ногоон муу», «Үшөө эртэ бэшэ гү?» гэлсэжэ байдаг—гэжэ шүүмжэлбэ.

* * *

Энэ асуудалаар үгэ хэлэһэн нүхэдүүд колхозуудта үбһэ хуряалгын ба таряа хуряалгада бэлэдхэлэй хүдэлмэринүүдэй хангалтагүйгөөр ябуулагдажа байһанай шалтагаануудые элишэлэн шүүмжэлһэн ба эдэ дутуу дунданууудые усадхаха замуудые тодоор зааһан байха юм.

— Мүнөө үбһэ тэжээл бэлэдхэлгэдэ үзэгдэжэ байһан ехэ дутагдалнуудые саашадань нэгэшье үдэр тэсэжэ болохогүй. Ушарнь үбһэ ногооной ургаса урда жэлэйхидэ орходоо муушаг гээшэ. Тиин, колхоз бүхэндэ оролдосотойгоор ажаллаад байгаа һаа, малдаа хүсэд хүрэхөөр үбһэ, силос, витаминна тэжээл бэлэдхэжэ шадаха байна.

Тиигэбэшье, һүүлэй үдэр хүрэтэр зарим колхозуд, илангяяа Молотовой нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Бармитов мүнөө хүрэтэрөө үбһэ хуряалгада бүхы унаа мори, машина зэбсэг ба колхознигуудаа хүсэд гаргаагүй. Үбһэ хуряалгые хойшо татагшад тон шанга харюусалгада хабаадуулагдаха ёһотой—гэжэ аймгүйсэдкомой хүдөө ажахын таһагые даагша нүхэр Ерофеев хэлэбэ.

— Мүнөө набша, мүшэр суулуулха, силос дарахада таарамжатай үе үнгэржэ байна. Теэд, энэ ажалдаа аймагай олонхи колхозуд ехэ гээгдэлтэй байха юм.

— Манай МТС-эй хажуудахи үнөөхил Сутайн Молотовой нэрэмжэтэ колхоздо силос даралга, витаминна тэжээл бэлэдхэлгэ оройдоо ябуулагданагүй шахуу. Энэ колхозой правлениин ба партийна организациин хүтэлбэрилхы ба эмхидхэлэй ажалые һайжаруулха талаар хэмжээ аваха ёһотой — гэжэ Хонхолойн МТС-эй директорые политическэ талаар орлогшо нүхэр Михайлов хэлэбэ.

— ВКП(б)-гэй айкомой хүдэлмэрилэгшэд, илангяяа лекторнүүд заха үзүүрэй колхозуудта ошодогүй, харгы зулаһан дүтын колхозуудаар ябаад гэдэргээ бусадаг заншалтай. Манай колхоздо айкомой зүгһөө һая наашадаа хүн ябаагүй—гэжэ Сутайн сомоной Калининай нэрэмжэтэ колхозой парторганизациин секретарь нүхэр Васильев хэлэбэ. —Колхознигуудһонирхолтой лекцинүүдые шагнаха, кинокартинануудые хараха хүсэлтэй. Үбһэ хуряалгын эхилһаһээ хойшо манай колхознигуудлекторнүүдые, кинокартинануудые хүлеэнэ—гэбэ.

* * *

Мүн пленум болбол таряа хуряалгада, таряа тушаалгада бэлэдхэлэй хүдэлмэриин хангалтагүйгөөр ябуулагдадаг байһаниие тэмдэглэхэ зуураа, таряанай хойноһоо харуулые эрид һайжаруулха шухала байбыень колхозуудай правлениннүүдтэ ба парторганизацинуудта зааба.

ВКП(б)-гэй Мухаршэбэрэй айкомой III пленум болбол хэлсэһэн асуудалаараа дэлгэрэнгы шиидхэбэри абаха зуураа, ВКП(б)-гэй Обкомой II пленумэй тогтоолые бэелүүлгэдэ бүхы хүсөө элсүүлхые аймагай партийна, советскэ органуудые уялгалба.

Новосибирска область. Бердскэ таряан ажалай совхозой библиотекэ зунай үедө нүүдэл библиотекэ эмхидхээ. Таряань поли дээрэ ябаһан ба малай бэлшээри дээрэ байһан хүдэлмэришэдые хангана.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: совхозой 4-дэхи отделениин һаалишад ба пастугуд нүүдэл библиотекэдэ..

ТАСС-эй фотохроникэ.

Парторганизацинуудай секретарьнуудай семинар

ВКП(б)-гэй Баргажанай айкомой партийна кабинет соо партийна эхин организацинуудай секретарьнарай семинар болобо. Тэндэ колхозуудай ажал-ябуулгые партийна организацинуудай хүтэлбэрилгэ тухай, үбһэ хуряалгын үедэ ниитэ-политическэ хүдэлмэриие дэлгэрүүлхэ ба мүн партийна организациин доторой хүдэлмэриие һайжаруулха тухай асуудалнуудые зүбшэн хэлсэгдэбэ.

Партийна кабинедые даагша нүхэр Дымбренова «Анигүй социалистическэ общество байгуулха замуудаба социализмһаа коммунизмда шэлжэн ороло» гэһэн лекци уншаба.

Һонин лекци

Улан-Удын Горькиин нэрэмжэтэ республиканска библиотекын уншалгын зал соо СССР-эй науканнуудай Академиин материальна культурын институдай археологическа экспедициин начальник, Сталинска шангай лауреат, профессор А. П. Окладников хадаа БМАССР-эй территори дээрэ археологическа бэдэрэлгэ тухай ехэ һонин лекци уншаба. Тус лекциие научна хүдэлмэрилэгшэд, багшанар, уранзохёолшод ба библиотекын бусад уншагшад шагнаһан байна.

Прибайкальеда ба Забайкальеда һүүлэй жэлнүүдтэ советскэ археологуудай хэжэ байгаа шэнжэлэлгын хүдэлмэринүүд тухай нүхэр Окладников эли тодоор хөөрөө. Мүн лектор үнгэрэгшэ жэлһээ малтагдажа эхилэгдэһэн Иволгинска городище тухай дэлгэрэнгыгээр хэлээ. Эндэ хоёр мянган жэлэй саада тээ гүнны гэжэ зонууд ажаһуураһан юм.

Лекциин һүүлээр манай республикада үнгэрэгшэ жэлдэ хэгдэһэн научна экспедициин хүдэлмэри тухай кинофильм харуулагдаа. Экспедициин сотрудница В. Запорожская энэ кинофильмын съёмко хэһэн байна.

Д. Мадасон.

ЗАГАҺАШАН—УРАЛАН НАРИЖУУЛАГША

Бригадир Степан Жигульский шадамар бэрхээрээ, дүй дүршэлтэйгөөрөө Байгалай загаһашадай дунда алдар сууда гаранхай. Нүхэр Жигульский Кабанскын загаһанай заводто ба тэрэниие загаһаар хангадаг колхозуудта олон жэлдэ хүдэлмэрилжэ байна.

Тэрэ хадаа загаһа баридаг зэр зэмсэгүүдэй конструкцида уралан нарижуулгын хэдэн дурадхалнуудые оруулжа, ехэхэн аша туһа хүргэһэн байха юм. Колхозуудта тэрэнэй үүсхэлээр нэгэ хототой залгалаатай губшуур түрүүшынхеэ хэрэглэгдэбэ. Тэрэнэй ашаар загаһа барилгын хэмжээ нилээд дээшэлээ. Тиихэдэ загаһа баридаг зэр зэмсэгүүдэй үмхирхэгүйн тулада, шулуу нүүрһэнэй дабирхайгаар бүхы зэмсэгүүдээ будаха үүсхэл тэрэ гаргаа. Энээнһээ урда энэ хэрэгтэ модоной дабирхай хэрэглэгдэдэг байха мүртөө, аяар 6 дахин үнэтэй болодог байгаа.

И. Артюнин.

ВЛКСМ-эй Обкомой V пленум

Һаяхан үнгэрһэн ВЛКСМ-эй Обкомой табадахи пленум дээрэ «Комсомольско политгэгээрэлэй системэдэхи һуралсалай жэлэй дүнгүүд ба һуралсалай шэнэ жэлдэ бэлэдхэлэй зорилгонууд» гэһэн асуудалаар ВЛКСМ-эй Обкомой секретарь нүхэр Гергесов элидхэл хэбэ.

— Республикымнай комсомольско организацинуудВЛКСМ-эй XI съездын шиидхэбэринүүдые дүүргэлтэ болгон, партийна организацинуудай туһаламжаар залуушуулай дунда политическэ гэгээрэлэй хүдэлмэриие зарим тэды һайжаруулаа, — гэжэ элидхэлшэ тэмдэглэбэ. Үнгэрэгшэ һуралсалай жэлдэ республика соо комсомольско политическэ һуралсалай 870 кружогууд ба политһургуулинууд эмхидхэгдэһэн байна. Тэдэндэнь бүхы дээрээ 25 мянгаһаа дээшэ комсомолецууд ба 2500 залуушуул һуралсаа. Зүгөөр элдэб шалтагаануудаар 164 кружогууд ба политһургуулинууд, илангяяа Кударын, Яруунын, Прибайкальска аймагуудта, программна материалаа дүүргэнгүй, ерэхэ жэлдэ хойшолуулаа. Саашань нүхэр Гергесов хадаа политическэ һуралсалаар комсомольско организацинуудай хүдэлмэридэ байгаа дутуу дунданууды эрид шүүмжэлһэн байна.

— Зэдын, Түнхэнэй, Бичурын, Ахын ба бусад аймагуудай комсомольско организацинууд политкружогуудай жэгдэ һайн хүдэлмэриие хангаагүй, зарим һургашадынь занятидаа ябадагүй, хожомдодог байхаһаа гадна, һуралсалай жаяг заршам сахидагүй байба. Олохон кружогуудай ба политһургуулинуудай заняти идейно-теоретическэ талаараа мүнөө хүрэтэр доодо хэмжээндэ үнгэрэгдэнэ, — гээд элидхэлшэ жэшээ болгон хэдэн тодорхой баримтануудые харуулһан байна.

Мүн комсомольско политическэ һуралсалда шиидхэхы хүсэн болодог — пропагандистнар тухай хэлээд, тэдээнтэй ябуулагдадаг хүдэлмэридэхи гол дутагдалнуудыень элидхэлшэ шүүмжэлэн хэлээ.

— Залуушуулые политическээр хүмүүжүүлгэдэ шиидхэхы һуриие хүтэлбэрилхы комсомольско хүдэлмэрилэгшэдэй марксистско-ленинскэ һуралсал өзөлдэгынь хэндэшье элитэ, — гэжэ нүхэр Гергесов үргэлжэлүүлбэ.—Энээниие зүбөөр ойлгоһон олонхи комсомольско хүтэлбэрилэгшэд өөһэдынгөө идейно-теоретическэ хэмжээе үдэр бүри дээшэлүүлэн, ехэ оролдосотойгоор һуралсанад. Гэбэшье зарим нүхэд: ВЛКСМ-эй Ахын айкомой секретарь нүхэр Булгутов, Зэдын айкомой хоёрдохи секретарь нүхэр Калмынин ба бусад хангалтагүйгөөр, оролдосо багатайгаар һуралсана гэбэ.

Элидхэлэй һүүлээр үгэ хэлэһэн ВЛКСМ-эй Обкомой гэшүүд, айкомуудай секретарьнар комсомольско политһуралсалда гараһан дутагдалнуудые элирүүлээ, ВЛКСМ-эй Обкомой пропаганда ба агитациин таһагай хүдэлмэриие шангаар шүүмжэлээ.

— Залуушуулай ба комсомолецуудай дунда политическэ һуралсалай хүдэлмэриие оперативна ба бодомжотойгоор хүтэлрилхэ ёһотойбди, — гэжэ нүхэр Лошкомоева (ВЛКСМ-эй Зарайн айкомой хоёрдохи секретарь) хэлэбэ.— Гэбэшье, манай аймагта политическэ һуралсалай хүдэлмэриие айкомой гансахан лэ пропаганда ба агитациин таһаг ябуулна. Айкомой бэшэ таһагүй бэшэ хүдэлмэрилэгшэд энэ хэрэгтэ хамаагүйгөөр хандана. Энэ тон буруу.

Үгэ хэлэһэн ВЛКСМ-эй Аймайкомой секретарь нүхэр Булатов аймагайнгаа организацинуудта комсомольско һуралсалай талаараһан дутуу дунданууды рүүлээ. Мүн комсомолой Устьхаруулан ойлгуулха хэрэгсэлнүүд, бурят хэлэн дээрэ гаргагдаһан литературын тон хомор байна тухай тэрэ хэлэбэ.

— Комсомольско пропагандистнарые һургаха ба хүмүүжүүлгэ хүдэлмэриин мууһаа боложо олонхон кружогуудай занятинуудыг идейнэ доодо хэмжээндэ үнгэрэгдэнэ, — гэжэ нүхэр Евгонменко (ВЛКСМ-эй Улан-Удын горкомой секретарь) хэлэбэ. — Саашадаа энэ шухала хүдэлмэриие эрид һайжаруулха хэрэгтэй. Манай городтохи ехэнүүд комсомольско организацинуудай (ПЕТУ мясокомбинат, сэмбын фабрик г. м.) дэргэдэхи ВЛКСМ-эй комитедүүд пропагандистнарые һургаха хүдэлмэри огто ябуулаагүй. Эдэнэр гансал райкомуудта нэгдаад лэ һуудаг байгаа.

Доржи Банзаровай нэрэмжэтэй пединститудай дэргэдэхи ВЛКСМ-эй комитедэй секретарь нүхэр Попов студенческэ залуушуулай дунда политическэ хүмүүжүүлгэ хүдэлмэридэ ВЛКСМ-эй Обкомой тэрэнэй пропаганда ба агитациин таһаг ёһотойгоор туһаламжа үзүүлнэгүй гэжэ шүүмжэлбэ.

Үгэ хэлэһэн ВЛКСМ-эй Обкомой гэшүүн нүхэр Попов (Кабанск) элидхэлшые өөрынгө шүүмжэлэл багатай, тоо олоогоор элидхэлээ хэлэбэ гэжэ шүүмжэлээ. Мүн ВЛКСМ-эй Обкомой дэргэдэхи лекторскэ группын хүргалтагүй хүдэлмэриие заагаад, саашадаа удха түгэс, һайн цөөн нартай лекцинүүдые эльгээдэг байхыень хүсэбэ.

Пленумэй хүдэлмэридэ хабаадалсаһан ВКП(б)-гэй Обкомой секретарь нүхэр Рогов комсомолецуудай ба залуушуулай дунда политическэ һуралсалые һайжаруулха тухай дэлгэрэнгы үгэ хэлэһэн байна.

Эмхидхэлэй асуудалаар пленум болбол комсомольско хүтэлбэрилэгшын нэрэтэй таарамжагүй ябадал гаргаһанайнь түлөө ВЛКСМ-эй Обкомой хоёрдохи секретарь байһан С. Л. Данжеевые хүдэлмэриһөөнь сүлөөлөөд, ВЛКСМ-эй Обкомой бюрогой составһаа гаргаба. ВЛКСМ-эй Обкомой хоёрдохи секретаряар нүхэр А. К. Гергесовые пленум баталаа.

Племенной моридой выставкэ

Мухаршэбэрэй аймцентртэ, «Красный заган» колхозой племенной фермын дэргэдэ аймагай колхозуудай племенной моридой выставкэ болоо. Тус выставкэдэ «Красный заган», Шаралдайн сомоной Ворошиловай нэрэмжэтэ, Мухаршэбэрэй сомоной Ворошиловай нэрэмжэтэ, «17-дохи партсъезд», «18-дахи партсъезд» ба бусад колхозууд хабаадалсаһан байна.

Энэ выставкэ хадаа тус колхозуудай племенной һайн моридтой боложо байһаниие харуулба. Ипподром дээрэ хурдан моридой урилдаанууд боложо, аймцентрын ажалшад ехэ һонирхолтойгоор тэрэниие хараһан байна.

С. Гадьянов.

Түсэбөө үлүүлэн дүүргэнэд

Баргажанай аймагай Уланай сомоной Кировэй нэрэмжэтэ колхоз гүрэндэ мяха тушаалгаар хахад жэлэйнгээ түсэбые 136,3 процент, «Большевик» колхоз—111,3 процент дүүргэбэд.

Мүн «XVIII партсъездын» нэрэмжэтэ колхоз һү тушаалгаар хахад жэлэйнгээ түсэбые 107,2 процент дүүргээ.

А. Гыргенов.

Механизаторнууд таряа хуряалгада бэлэдхэнэ

Удын МТС-эй механизаторнууд таряа хуряалгада эршэмтэйгээр бэлдэжэ байна. Тэдэнэр 11 комбайнайгаа 7-нь заһанхай. Һаяын үдэрнүүдтэ үлэһэн комбайнууд ба таряа хуряалгын бусад машинануудаа заһажа дүүргэхэ.

Түс МТС таряа хуряалгада хүрэхэ горючи ба тоһодохо материалнуудаар хүсэд хангагданхай.

Түсэбөө үлүүлэн дүүргэнэд

Баргажанай аймагай Уланай сомоной Кировэй нэрэмжэтэ колхоз гүрэндэ мяха тушаалгаар хахад жэлэйнгээ түсэбые 136,3 процент, «Большевик» колхоз—111,3 процент дүүргэбэд.

Мүн «XVIII партсъездын» нэрэмжэтэ колхоз һү тушаалгаар хахад жэлэйнгээ түсэбые 107,2 процент дүүргээ.

А. Гыргенов.

Городой ажахы ба культурые улам хүгжөөхэ бюджет

✦

Улан-Удын Горсоведэй XIV сессиһээ

✦

Ажалшадай депутадуудай Улан-Удын Городской Соведэй 14-дэхи сесси боложо, эндэ «1949 ондо городской бюджедэй гүйсэдхэл ба 1950 оной городской бюджет тухай» горисполкомой финансын таһагые даагша, депутат Бестужевай элидхэлые зүбшэн хэлсэбэ.

1949 оной бюджедэй гүйсэдхэл

Манай республикын ажалшад хадаа агуухэ советскэ ороной арадуудай нэгэдэмэл бүлэ соо, большевистскэ партиин, советскэ правительствын ба агуухэ багша нүхэр Сталинай саг үргэлжын анхарал оролдолго доро 1949 ондо ажахын ба культурын саашанхи хүгжэлтэнүүдые хангажа шадаһан байна. Энээниие республикын столица—Улан-Удэ городой бюджет эли тодоор харуулжа үгэнэ. Хэрбээ городой 1949 оной бюджедые дайнай урда тээхи 1940 оной бюджедтэй жэшэбэл 1949 ондо аяар 20 гаран миллион түхэригөөр ехэ болоһон байха юм.

1949 ондо городской бюджет олзо доходуудаар—97,7 процент, гаргашаар—96,5 процент дүүргэгдэһэн гэхэ гү, али олзо доходууд хадаа гаргашаһаа 1 миллион 405 мянган түхэригөөр ехэ байба.

Городской, Железнодорожно районуудта худалдаа наймаанай, кооперативна организацинуудай, кино ба театрнуудай, зарим промышленна предприятинуудай хүдэлмэринүүдые эрид һайжаруулжа шадаагүй дээрэһээ өөһэдынгөө бюджедтэ орохо олзо доходуудые хүсэдөөр оруулаагүй. Гэхэ зуура, продукциин өөрын үнэ сэнгые химдаруулха, түсэбһөө гадуур мүнгэн зөөри суглуулхын түлөө городской промышленна ба коммунальна ажахын коллективүүдэй шанга тэмсэл хадаа бюджедэй олзо доходые дээшэлүүлжэ үгөө. Гансахан коммунальна ажахын предприятинууд түсэбһөө гадуур 2.291.900 түхэриг суглуулжа бюджедтэ оруулһан байха юм.

Зарим предприятинуудай хүтэлбэрилэгшэд бюджедтэ мүнгые саг соонь оруулангүйгөөр эрьесэдэ һаад ушаруулдаг ба предприятиия тон ехэ гарзада оруулдаг байна. «Главтабагай» директор Плюснинэй гэмээр энэ организаци бюджедтэ мүнгэ саг болзор соонь оруулаагүйнгөө түлөө 62.800 түхэриг пени—яла түлэһэн байба.

Городской элүүрые хамгаалха, культурно-гэгээрэлэй хэрэгүүдые эрхилхэ таһагууд, ветеринарна организацинууд, Бурмонголстройтрест шэнэ барилгануудые эрхилхэ түсэбөө дүүргээгүй дээрэһээнь угаа ехэ мүнгэн зөөри гаргашалагдангүй, бюджедтэ үлэшэһэн байна.

Тиихэдэ, арадай гэгээрэлые эрхилхэ городской таһаг һуралсалай хэрэгтэ, үхибүүдые хүмүүжүүлхэ ба тэдэнэрэй элүүр энхые хамгаалха хэрэгтэ гаргашалхаар табигдаһан зөөриие хүсэд хэрэглэжэ шадаагүй. Тэрээнһээ болоожо 1462 һургашад хоёрдохи жэлдээ нэгэ класста һуураһан, 220 тухай бурят хүдэлмэришэд ба албахаагшад ород алфавит дээрэ зохёогдоһон бурят-монгол хэлэ бэшэгтэ һуралсаха һургуулида хабаадуулагдаагүй үлэшэһэн байна. Элүүрые хамгаалха городской таһагта мэргэжэлтэ врачууд дуталдана. Энэ таһаг медицинскэ хүдэлмэришэдэй салин хүлһэндэ үгтэһэн мүнгэн зөөриһөө 568.800 түхэриг дутуу гаргаша хэһэн байна.

1949 оной бюджедэй гүйсэдхэлэй дүнгүүд хадаа манай городой бүхы предприятинууд, организацинууд ба зургаануудай хүдэлмэриин амжалтануд ба дутуу дунданууды элирүүлэн харуулна. Эдэ дүнгүүдһээ тобшолол хэжэ, 1950 ондо бюджет гүйсэдхэл болгохоо нарин нигта хиналта шалгалта табиха, бюджедээр табигдаһан бүхы зөөриие гамтайгаар, зүбөөр гаргашалха, олзо доходуудые бүрин суглуулха зорилго табигдана.

1950 оной хүгжэлтын, бюджет

БМАССР-эй гүрэнэй бюджет тухай Хуулиһаа үндэһэлжэ, ажалшадай депутадуудай Городской Соведэй гүйсэдком болбол 1950 ондо городской бюджедые олзо доходоор—50.579 мянган түхэригтэ, гаргашаар—49.174 мянган түхэригтэ хараалһан ба урда жэлһээ 1.405 мянган түхэриг үлэжэ 1951 оной январиин 1-дэ орохоор хараалжа сессиин баталамжада табина. Энэ бюджедэй нилээд горьтой хубинь нютагай налог, татабаринуудһаа; рынкын управлениһээ, коммунальна ажахын предприятинуудһаа оруулагдаха болоно. Гүрэнэй олзо доходуудай түсэб 1949 онтой жэшэбэл 1950 ондо 17.600.800 түхэригөөр ехэ болгохоор хараалагданхай.

Бюджедые хүсэд гүйсэлдүүлхын түлөө городской промышленна ба кооперативна предприятинууд эд бараа, эдеэ хоолой зүйлнүүдые үйлэдбэрилгын, худалдаанда гаргалгын түсэбүүдые дүүргэжэ, гүрэнэй олзын ба эрьесын налогуудай оролтые саг соонь хангахань шухала байна. Гэхэ зуура, энэ оной түрүүшын хахад жэл соо пивын завод, Минторгын ба Бурмонторгын худалдаа наймаанай организацинууд бюджедтэ оруулагдаха мүнгые удааруулна.

Тиихэдэ, ажалшадай гэр байрын заһабарида, һургуулинуудые һуралсалай шэнэ жэлдэ бэлэдхэлгэдэ, үхибүүдэй яслинуудта ба үхибүүдэй амарха, сэнгэхэ, экскурсида ябаха, тэдэнэрэй өдеэ хоолые һайжаруулха хэрэгүүдтэ тусхайлан үгтэһэн мүнгэнүүдые 1950 оной түрүүшын хахад жэл соо хүсэд хэрэглэжэ шаданагүй. Энэ хадаа тон ехэ буруу, эрдэм гэгээрэлэй, элүүр энхын, ажалшадай тэниглэн байдалай хэрэгтэ үгтэһэн зөөриие миин хэбтүүлһэн ябадал мүн.

1950 ондо хараалагдаһан бюджедэй 79 процентнь социально-тэдхэмжын, культурын, һуралсалай хэрэгүүдтэ, городой ажалшадай элүүр энхые хамгаалгада гаргашалагдаха юм.

Ажалшадай амгалан ба тэниглэн байдалые хамгаалха тухай сталинска анхаралые городской бюджедэй хубаариһаа бүришье эли тодоор харанабди.

Энэ ехэ хэмжээнэй зөөри хадаа һургуулинуудай, үхибүүдэй яслинууд ба садуудай, больницануудай, нарайлгын гэрнүүдэй хүдэлмэриие һайжаруулха ба үргэдхэхэ арга олгохо болоно. Город соо дунда һургуули шэнээр баригдаха юм. Энээндэ 1.380 мянган түхэриг һомологдоо. Бюджедэй мүнгэнэй 16 процентнь арадай ажахые финансировалгада гаргашалагдаха болоно.

Манай республикын столицын бүхы ажалшад эб найрамдалай Стокгольмско Уряа доро гараа табиха зуураа, үйлэдбэриин түсэбүүдые үлүүлэн ба уридшалан дүүргэхын түлөө социалистическэ мүрысөөе үргэнөөр дэлгэрүүлбэ. Энэ хадаа городской финансова хүдэлмэрилэгшэдтэ 1950 оной бюджедые дүүргэхэ хэрэгтэнь туһалха.

* * *

Нүхэр Бестужевай элидхэл тушаа Горсоведэй депутадуудай үг хэлэбэ.

—Манай городой зарим захбулангуудта, илангяяа «Лысая гора», Мяханай комбинат шадаһа һургуулиин байшангуудыг дуталдана. Һурагшад 5 километр хүрэтэ үбэлдөө хүйтэн жабар соо ябадаг байха юм. Тиимэдэ эдэ газарнуудта эхин һургуулинуудые эмхидхэхэ ёһотойбди.

Яслинууд, садууд үсөөдэнэ. Нарай үхибүүдээ яслида үгөөд ажалда орохые хүсэһэн эхэнүүд тон олон аад, яслинуудта ябажа үхибүүдтээ һуури олоногүй. Яслинуудые олошоруулха, үхибүүдэй харуһа, хоол һайжаруулха шухала—гэжэ депутадуудВ. М. Дергин, Патехова, И. Ф. Троновзааба.

— Элүүр энхые лангинаар сахиха хэрэгые медицинскэ кадрнуудшиидхэдэг. Гэбэшье, манайда институт дүүргэад ерэһэн врачууд гэр байрагүй, эндэ тэнд айлайхяар байна. Зариманиинь өдэрээ, нютагаа бусана. Тиимэдээ мэргэжэлтэдэй байрыг байдалда анхарал табиха шухала.

Шэлэй завод, мясокомбинат болон бусад промышленна предприятинууд дэргүүр больницануудые үргэдхэхэ, шэнэ яслинууд ба садуудые бариха шухала. Энэнэй тухай Д. Болсохоев, Е. Таршинов, З. Алексеева, Н. Попов болон бусад тэмдэглэбэ.

* * *

Ажалшадай депутадуудай Улан-Удын городской Соведэй 14-дэхи сесси болбол 1949 оной бюджедэй гүйсэдхэл тухай тоосоо ба городой 1950 оной бюджедые нэгэн нааладаар багалан абаа.

ТЭЖЭЭЛ БЭЛЭДХЭЛГЭДЭ ХАМАГ ХҮСЭЕЭ ТАБИЯ

НҮХЭД КОЛХОЗНИГУУД БА ТРАКТОРИСТНУУД! Үбһэ тэжээл хадаа адуу малые амжалтатайгаар үсхэхын шухала услови мүн. Тиимэһээ үбһэ хуряалгые шамдуулагты, тракторна ба морин косилкануудые бултыень гүйсэдөөр хэрэглэгты, нэгэшье минута миил бү үнгэргэгты.

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

БМАССР-эй Министрнүүдэй Советтэ

Үшөөтэйн МТС үбһэ сабшалгын ба тэжээл силосовалгын түсэбые хангалтагүйгөөр дүүргэнэ

Һаяхан, БМАССР-эй Министрнүүдэй Совет болбол тэжээл бэлэдхэлгын ябаса тухай Үшөөтэйн МТС-эй директор нүхэр Багадаевай элидхэл шагнаба. Тиихэ зуураа, Үшөөтэйн МТС болбол үбһэ сабшалгын ба тэжээл силосовалгын түсэбые харьяата колхозуудаа хангалтагүйгөөр дүүргэнэ гэжэ тэмдэглэбэ.

МТС-эй директор нүхэр Багадаев хадаа үбһэ хуряалга ба тэжээл силосовалгада МТС-эйнгээ хаһа саг соогоо бэлэдхэхэ ябадал хангаагүй, тиимэһээнь харьяата колхозуудтань энэ хүдэлмэрие эхилхэ болзорнууд таһалдуулагдаа.

Үбһэ сабшалгын ба тэжээл силосовалгын графигууд тракторна бригадануудта ёһо тэдыгээр хүргэгдөө гэжэ шалгалтаар элирүүлгдэбэ. Зарим колхозуудта трактораар үбһэ сабшаха участогууд үшөө таһалагдаагүй, мүн тэрэшэлэн тракторна агрегадуудые хангаха хүсэд тооной хүдэлмэриилэд, мори унаа таһалан үгэлгэ үшөө дүүргэгдээгүй байна. Тэрэнэй өсөстэ МТС болбол трактораар үбһэ сабшалга ба тэжээл силосовалгые тон ехэ гээгдэлтэйгээр эхилээд, июлиин 14 болотор миил 168 гектар сабшаһан (түсэбынь 6.500 га), 106 тонно силос дараһан (түсэбынь 1300 тонно) байха юм.

Үбһэ сабшалга ба тэжээл силосовалга дээрэ тогтоогдоһон халаанай нормонууд дүүргэгдэнэгүй. МТС-эй дирекци болбол колхозуудтай баталһан договорнуудаа үбһэ хуряалгын түрүүшын үдэрһөө дүүргэнэгүй. МТС-тэй договоро эбдэжэ байһан колхозуудта эрилтэтэйгээр хандамагүй, иигэжэ, тэжээл бэлэдхэлгын талаар өөһэд хооронохи договорно уялгануудаа эбдэлэн ябадалые нюуха далдалха мэдүүр үнгэрэгшэ жэлнүүдэйнгээ муу жэшээнүүдые дахяад дабтана.

Үшөөтэйн МТС-эй харьяата колхозуудта тэжээл бэлэдхэлгын талаар үзэгдэһэн эдэ бүхы ехэ дутуунууд хадаа колхозуудай малнуудые тэжээлээр хангаха хэрэгтэ МТС-эй дирекциин һанаа амаараар хандажа байһыень гэршэлнэ.

Тиихэдэ Зэдын аймгүйсэдком ба республикын хүдөө ажахын Министерство болбол үбһэ сабшалга ба тэжээл силосовалгын талаар Үшөөтэйн МТС-эй хүдэлмэрие хинан шалганагүй, үбһэ сабшалгын машинна отрядуудые эмхидхэхэ хэрэгтэнь тэрээндэ ёһото туһаламжа үзүүлнэгүй, харьяата колхозуудтаа тэжээл бэлэдхэлгын хүдэлмэринүүдые үргэнөөр ябуулха тушаа МТС-эй дирекцидэ эрилтэтэйгээр хандамагүй.

Үшөөтэйн МТС-эй хүдэлмэрие хаража үзэхэ зуураа, «Колхозуудта үбһэ хуряалга ба тэжээл силосовалгаар МТС-үүдэй хангалтагүй хүдэлмэри тухай» СССР-эй Министрнүүдэй Советэй 1950 оной июлиин 4-нэй тогтоол соо үзэгдэһэн тэжээл бэлэдхэлгын талаар МТС-үүдэй хүдэлмэридэхи дутагдалнууд мүн республикын олон МТС-үүдтэ үзэгдэнэ гэжэ. Республикын Министрнүүдэй Совет тэмдэглэбэ. Олонхи айгуудта ниитын малай тэжээл бэлэдхэлгэдэ МТС-үүдэй техникые хэрэглэхэ ябадал муугаар эмхидхэгдэнхэй гэжэ шалгалтаар элирүүлэгдэһэн байна. Тэрэнэй өсөстэ үбһэ хуряалгын олон сложно ба силос хэршэдэг машинануд мүнөө хүрэтэрөө хүдэлмэридэ табигдаагүй байһаар.

Республикын хүдөө ажахын Министерство ба олон аймгүйсэдкомууд хадаа МТС-үүдэй муу хүдэлмэрие мүнөө хүрэтэрөө тэсэжэ байна, үбһэ хуряалга ба силос даралгын талаар тогтоогдоһон даалгабринуудаа дүүргэхэ хэрэгтэ МТС-үүдэй директорнүүдэй харюусалгые дээшэлүүлнэгүй.

Республикын Министрнүүдэй Совет болбол харьяата колхозуудтаа үбһэ сабшалга ба тэжээл силосовалгын хүдэлмэринүүдые хангалтагүйгөөр ябуулһанай түлөө Үшөөтэйн МТС-эй директор нүхэр Багадаевта аман зэмэ үгэжэ, хэрбээ эдэ хүдэлмэринүүдэй хаһа болзор соогоо дүүргэгдээгүй хадань, тэрэ болбол бүри шанга харюусалгада хабаадуулагдаха гэжэ уридшалан һануулаа.

Тэжээл бэлэдхэлгын хүдэлмэринүүдые тогтоогдоһон болзортонь бүрин дүүргэхэ бодомжотойгоор үбһэ сабшалгын ба тэжээл силосовалгын хүдэлмэринүүдтэ үбһэ сабшалгын машинна отрядуудые 3 үдэрэй болзор соо элсүүлхэ тухай;

үбһэ сабшалгын ба тэжээл силосовалгын бүхы агрегадуудые хэрэгтэй тооной мэргэжэлтэй ба туһалбариин хүдэлмэришэдөөр, мори унаагаар хангаха ба силоснэ ногоо шэрэлгэдэ 3-һаа үсөөн бэшэ ашаанай автомашинануудые МТС-эйнгээ автопаркһаа таһалан үгэхэ тухай;

тракторна бригадануудай халаанайнгаа нормонуудые дүүргэхэ, тэжээл бэлэдхэлгэ дээрэ хүдэлмэрилжэ байһан үбһэ сабшалгын түрүү отрядуудай хүдэлмэриин дүй дүршэлые үргэнөөр дэлгэрүүлхэ ба бүхы тракторна бригадануудта часай графигаар хүдэлмэрилхэ ябадал эмхидхэхэ тухай Үшөөтэйн МТС-эй директор нүхэр Багадаевта дурадхагдаба.

Республикын Министрнүүдэй Совет болбол Үшөөтэйн МТС-эй үбһэ сабшалтынгаа ба тэжээл силосовалгынгаа графигые дүүргэхэ ябадал саг үргэлжэ хинан шалгаха, үбһэ сабшалгын ба силос даралгын агрегадуудые һайн кадрнуудаар хангаха хэрэгтэнь энэ МТС-тэ туһаламжа үзүүлхэ талаар БМАССР-эй хүдөө ажахын Министерство ба Зэдын аймгүйсэдкомые уялгалба.

Тэрээнтэй хамта, республикын Министрнүүдэй Совет болбол «Колхозуудта үбһэ хуряалга ба тэжээл силосовалгаар МТС-үүдэй хангалтагүй хүдэлмэри тухай» СССР-эй Министрнүүдэй Советэй 1950 оной июлиин 4-нэй тогтоолые зүбшэн хэлсээд, тэрэниие хүтэлбэри ба эрхэбэшэ дүүргэлтэ болгохо гэжэ тогтоохо зуураа, БМАССР-эй хүдөө ажахын Министерствые, аймгүйсэдкомуудай түрүүлэгшэнэрые, мүн тэрэшэлэн республикын МТС-үүдэй директорнүүдые уялгалба:

Бүхы МТС-үүдэй үбһэ хуряалгын ба тэжээл силосовалгынгаа хүдэлмэринүүдые үргэнөөр ябуулгые дары хангаха, үбһэ сабшалгын ба тэжээл силосовалгын 5 үдэрэй болон халаанай даалгабаринуудые тракторна бригадануудта хүргэхэ;

МТС-үүдтэ, колхозуудта бии байһан силос хэршэдэг механическа ба простой бүхы машинануудые дүүрэн хүсөөрнь хэрэглэхэ ябадал эмхидхэхэ;

МТС-үүд ба колхозуудһаа хэрэгтэй тооной хүдэлмэришэд, мори унаа болон автомобильна транспортые тэжээл силосовалгада табижа, силоснэ барилгануудта силоснэ ногоонуудые таһалдалгүй шэрэхэ ябадал хангаха.

Олонхи МТС-үүдэй бии байһан машинануудаа гансал үбһэ сабшалгада хэрэглэдэг ябадалые бурууда тоолоод, республикын Министрнүүдэй Совет болбол харьяата колхозуудтаа үбһэ сабшалга, тармалга ба сомолгые бүрин механизацилга хангахыень БМАССР-эй хүдөө ажахын Министерство, аймгүйсэдкомууд ба МТС-үүдэй директорнүүдые уялгалаа.

Республикын хүдөө ажахын Министерство болбол колхозуудта тэжээл бэлэдхэлгын хүдэлмэриие хангалтагүйгөөр хүтэлбэрилнэ, үбһэ сабшалга ба тэжээл силосовалгаар правительствын тогтооһон түсэбүүдые МТС-үүдэй дүүргэхэ тушаа хэмжээнүүдые хүсэд абанагүй гэжэ тус тогтоол соо тэмдэглэгдэнэ. Тиин, тэжээл бэлэдхэлгын хүдэлмэрине эмхидхэлдэ бии байһан дутуунуудые усадхажа, үбһэ сабшалга ба тэжээл силосовалгын гүрэнэй түсэбые бүхы МТС-үүдэй эрхэбэшэ дүүргэхэ талаар нэмэлтэ хэмжээнүүдые абахыень БМАССР-эй хүдөө ажахын министр нүхэр Дубровскидэ дурадхагдаа.

Сабшалан дээрэһээ мэдээсэлнүүд

Байкало-Кудара

БАЙКАЛО-КУДАРА. (Телефоноор абтаба). Эндэхи колхозууд үбһэ сабшалгынгаа графигые 175 процент дүүргэжэ, республика дотороо түрүү һуури эзэлжэ ябана. «Прибайкалец», «Октябрь», «III пятилетка», «Байкал» колхозууд үбһэ хуряалгаар аймаг соогоо түрүүлэнхэй. «Прибайкалец» колхозойхид июлиин 16 болотор үбһэ сабшалгынгаа түсэбые 67,5 процент дүүргэһэн ба 1025 центнер үбһэ сомоһон байна.

«Октябрь» колхозой гар хажуушан Василий Андреевич Второшин үдэрэйнгөө нормые 1,5—2 дахинаар үлүүлэн дүүргэнэ. Тиихэдэ гар хажуушад Анатолий Васильевич Бусурманов нормоёо 120—130, Анна Константиновна Шустова 130—140 процент дүүргэнэд, Гар хажуушадай дунда социалистическэ мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрэнхэй.

П. Казаринов.

Кабанскын аймаг

Кабанскын аймагай колхозууд июлиин 15 болотор үбһэ сабшалгынгаа графигые 147,3 процент дүүргэжэ, республика дотороо гурбадахи һуури эзэлжэ ябана. Мүн силос даралгынгаа графигые 197,2 процент дүүргэнхэй. 1070 центнер үбһэ сомоһон «Красное знамя» (түрүүлэгшэнь нүхэр Бурлаков), 850 центнер үбһэ сомоһон «Победа» (түрүүлэгшэнь нүхэр Федосеев) колхозууд аймаг соогоо түрүүлэнхэй.

Гэхэтэй хамта, мүнөө хүрэтэрөө нэгэшье центнер үбһэ сомоогүй колхозууд бии байна. Тэдэнэй тоодо Кабанскын сельсоведэй Ждановай (түрүүлэгшэнь Попов), Калининай (түрүүлэгшэнь Шадрин) колхозууд ороно. Мүн Сталинай нэрэмжэтэ колхоз миил 40 га үбһэ хуряанхай. Дурсагдагша колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд үбһэ сабшалгын үнжагайруулагдажа байһан ябадалые «ногоон муугаар ургаа» гэһэн шалтагаанаар тайлбарилна.

Үрэгүй шалтагаануудые баряад һуунхаар, үбһэ хуряалгые хурдадхаха тушаа бодомжолхо хэрэгтэй.

И. Исупов.

Прибайкальска аймаг

ТУРУНТАЕВО. (Телефоноор абтаба). Прибайкальска аймагай Чкаловай (түрүүлэгшэнь Баев, парторганизациинь секретарь Помулев), Чапаевай (түрүүлэгшэнь Белоусов, парторганизациинь секретарь Баташев) нэрэмжэтэ колхозууд үбһэ хуряалгын хүдэлмэриие түрүүшын үдэрһөө эмхи гуримтайгаар ябуулжа, тэжээл бэлэдхэлгээр аймаг дотороо түрүү һуури эзэлжэ ябана.

Гэхэтэй хамта, аймагай зарим колхозууд (Турунтаевска сельсоведэй «Красная Заря», Горячинска сельсоведэй 3 колхозууд ба бусад) тэжээл бэлэдхэлгын хүдэлмэриие мэнэ һая эхилээд, обор нобшоор ябуулна. Мүн Итанцын МТС (директорынь Бобыцын) тракторна агрегадуудаар 2000 га сабшаха түсэбтэй аад, «сенокосилкануд үгы» гэжэ шалтаад, юушье хээгүй. Тракторна сенокосилкануудай үгы хадань, морин сенокосилкануудые хэрэглэжэ болохо байгаа.

Иимэ ушарһаа аймагай колхозууд июлиин 15 болотор миил 520 гектар (графигайнь хахад) сабшаад, 4160 центнер үбһэ (графигайнь хахадһаа бага) сомоод байна.

Гээгдэлээ усадхажа, үбһэ хуряалгые графигай ёһоор ябуулхын түлөө эндэхи колхозууд тэмсэхэ ёһотой.

В. Егоров.

Эрхим хажуушад

Хориин аймагай Калининай нэрэмжэтэ колхозой гар хажуушад комсомолец Г. Шоинов үдэр бүри 0,95—1,0 га үбһэ сабшажа, нормоёо 200 процент хүрэтэр дүүргэнэ.

Мүн Кировэй нэрэмжэтэ колхозой гэшүүн 74 наһатай Ц. Очиров өөрынгөө дураар үбһэ сабшахаяа гаража, бэшэ колхознигуудһаа гээгдэнгүй 0,50 га сабшана.

Энэ үбгэн колхозойнгоо залуушуул ба үбгэд хүгшэдые үбһэ хуряалгын хүдэлмэридэ ябалсахые уряална.

Үбдэг тулама ногоотой байхада үшөө юугээ хүлеэнэб?

«1950—1951 онуудай үбэлжэлгын үедэ колхозно ниитын адуу малые үбһэ тэжээлээр гүйсэд хангалга — республикын партийна организацинуудай, советскэ ба хүдөө ажахын органуудай, МТС-үүд болон колхозуудай ажахын-политическэ шухалын шухала зорилго мүн гэжэ тоолохо» гэжэ ВКП(б)-гэй Обкомой II пленумэй тогтоол соо хэлэгдэнэ. Республикын түрүү колхозууд энэ тогтоолые хэрэг ажал дээрэ бэелүүлэн, үхэр малдаа бардам хүрэхэ үбһэ тэжээл бэлэдхэхын түлөө эршэмтэйгээр тэмсэжэ байна.

Гэхэтэй хамта, Сэлэнгын аймагай хүтэлбэрилхы органууд нёдондо жэлдэ адуу малай тэжээл хүсэд хүрэхэ хэмжээтэйгээр бэлэдхэлгые эмхидхэжэ ба тоолойлжо шадангүй, олон малаа үхүүлһэн, тураһан ябадалһаа һургаал абаагүй, байгша оной тэжээл бэлэдхэлгын хүдэлмэридэ бүришье харюусалгагүйгөөр хандана.

Үбһэ хуряалгын хүдэлмэриие аймагай колхозуудай һая эхилжэ байһан ябадалые иматтал энээгээр тайлбарилха хэрэгтэй. Июлиин 15 болотор аймагай колхозууд миил 88 гектар сабшаһан (түсэбынь 38000 га), силос дараха түсэбөө миил 3 процент, набшата тэжээл бэлэдхэлгээ 17,1 процент дүүргээд байха юм. Тиихэдэ нэгэшье центнер үбһэн сомогдоогүй байгаа. Эгээл иимэһээ Сэлэнгын аймаг үбһэ хуряалгаар республика дотороо эгээл һүүлшын һуури эзэлжэ ябана.

Сэлэнгынхид яахадаа иитэрээ гээгдэбэб?

Жэшээ болгон Загастайн сомоной Сталинай нэрэмжэтэ колхозые хараад үзэе. Аймаг дотороо эгээн томо, баян колхозуудай нэгэн. 11 мянгаад толгой адуу малтай. Иимэ, олон адуу малдаа бардам тэжээл бэлдэхын түлөө энэ колхозойхид бүхы арга хүсэеэ үргэнөөр хэрэглэхэ ёһотой байгаа гэжэ хэнэйшье һанахаар. Теэд, бодото байдалынь холо иимэ бэшэ.

Июлиин 15. Зарим аймагуудай түрүү колхозууд үбһэеэ түүбэрилэн сабшажа эхилһээр хахад һара болоо. Түрүүшын хэдэн мянгаад центнер үбһэн сомогдоо. Теэд, Сталинай нэрэмжэтэ колхозой кузнецын хорой соо хюрөөнүүдынь хэгдээтэй 14 түгэс сенокосилкануд, 10 морин тармуурнууд жэрылдэжэ байна. Үшөө хэдэн сенокосилкануд ба морин тармуурнууд сабшалан дээрэ абаашагдахаяа бэлэдхэгдэһэн хэбэртэй тосхоной улицаар эндэ тэндэ хэбтэнэ.

Колхозой правлениин түрүүлэгшэ нүхэр Цыдыповһээ энээн тушаа асуухада:

— Бригадануд һаял сабшалан дээрээ гаража байна. Бороо хура ороогүй, үбһэ ногоон «ургаагүй» аад лэ, бэрхэтэй байна даа, —гэжэ хөөрэнэ. Түүбэрилэн сабшамаар ногоон ургаагүй гэжэ хэн үнэишэхэб. Тохой гэжэ сабшалан дээрэ зарим газартаа үбдэг тулама хилганатай һайхан ногоон ургашоод байха юм. Бүхэн голой эүүн бэеын намагтай газарай, үерэй уһанда абхуулжа байһан Сэлэнгэ мүрэнэй олтирогуудай (433 га), мүн Загастайн, Хүхэ Бургаастайн болон бусад сабшалангуудай ногооной ургаса тухай хэлэлтэшьегүй. Тиимэһээ колхозой түрүүлэгшэ болбол эндэ лаб лэ «хөөргэжэрхиһэн» байна. Теэд, үбһэ хуряалгын үедэ энэ колхоздо түлөөлэгшөөр ерэһэн ВКП(б)-гэй айкомой инструктор нүхэр Бамбаровай мүн лэ «ногоон ургаагүй» гэһэн «тушаада» баригдаад, түрүүлэгшэ Цыдыповтэй нэгэ «жэмбүүрээр жэмбүүрдэжэ» миил һуухань тоншье гайхалтай.

Үбһэ сабшалгые энэ болотор эхилээдүй байгаа хадаа силос даралга, витаминна ба набшата тэжээл бэлэдхээ бэзэ гэжэ һанахада, тэрэ байхагүй. Нэгэшье тонно силос дарагдаагүй, нэгэшье центнер витаминта үбһэн бэлэдхэгдээгүй.

Үбһэ хуряалгын 8 бригадануд (213 хүн) хүдэлмэрилхэ ёһотой аад, мүнөө хүсэд бэшэ хүдэлмэришэдтэй 3 бригада (тарьяанажалай 1-дэхи ба 2-дохи, МТФ, хамта 50-аад хүн) сабшалан дээрэ гараад, июлиин 15—16-да гар хажуураар сабшажа эхилһэн байха юм. Сенокосилкануд хүдэлмэрилжэ үшөө эхилээдүй байгаа һэн.

Сталинай нэрэмжэтэ колхозой центр. Хуряалгын халуун хаһа байбашье, улицануудай хоорондуур ургаша хойшоо ажалгүйгөөр һүндэлһэн хүнүүд. Сэхынь хэлэхэдэ, ямар нэгэн ехэ найр зугаа болохо байһан шэнгеэр тус колхозой центр үзэгдэнэ.

Энэ тосхондо амбулаториин, сельсоведэй, маслобазын хүдэлмэришэд, 30 гаран багшанар, мүн олон һурагшад ба оройдоо юушье хэдэггүй хүнүүд тон олон байха юм. Теэд, нүхэд Цыдыпов, Бамбаров, партбюрогой секретариие орлогшо нүхэр Манидариева гэгшэд воскреснигүүдые эмхидхэжэ, эдэ уладуудые үбһэ сабшалга, силос даралга, набша мүшэр бэлэдхэлгэдэ хэрэглэхэ тушаа оролдоогүй байшоо. Багшанар, врачууд болон бусад хадаа гүрэн түрын удхашанартай энэ хүдэлмэридэ хабаадалсангүй һуужа байхаар тиимэ огтолон юумэ мэдэхэгүй, хамагта хамаагүй уладууд бэшэ ха юм. Зүгөөр, тэдэндэ халуунаар хандажа, колхоздо туһаламжа үзүүлхыень дурадхаха хэрэгтэй байгаа. Тэрэшэлэн, үхибүүдэй ясли эмхидхээ һаа, олон эхэнүүд үбһэ хуряалгада үдэрөөр ябажа шадаха байна.

Эндэхи хүтэлбэрилэгшэдэй ажалаа эмхидхэжэ ба колхозойнгоо гэшүүдые хамтынгаа ажалда элсүүлжэ шададагүй, ахир тулюур байһыень доро дурсагдагша байдал ѳли тодо гэршэлнэ. Үбһэ сабшалгые түлэг эхилхэ үедэ Аксуурга ба Сагаан Хада гэжэ нютагай аршаануудта 100 гаран колхознигууд амаржа байгаа. Мүнөө, июлиин тэн болобошье, тэндэ үшөөл 20—30 колхознигууд һуужа байһаар. Теэд, иимэ байдалые хаража байбашье, эндэхи хүтэлбэрилэгшэд һанаа амар һуудаг.

Энэ колхозой дэргэдэ томо парторганизаци (56 хүн), комсомольско организаци (40 хүн) бии. Ямар ехэ хүсэн гээшэб! Гэхэтэй хамта, эдэ организацинуудай хүдэлмэриин дүн тобойсо харагданагүй. Комсомольско организаци, секретарь Б. Нимаева түрүүтэй, бүри «унташанхай». Уншалгын гэр, клуб, радиоузел хүдэлмэрилнэгүй. Библиотекэдэнь ураннһайханай литература хургаа даража тооломоор, клуб соонь портредүүдһээ бэшэ нэгэшье лозунг байхагүй. Доторнь эбдэрхэй пианина, һандалинууд ба холторхой штукатуркатай хана.

Уншалгын байшан соо һунгалтын үеын лозунгнууд ба элбэг тооһон. Электростанци хүдэлдэггүй шахуу. Ураннһайханай самодеятельностиин кружок үгы. Лекцинүүд ба элидхэлнүүд үсөөн үнгэргэгдэдэг. Кино үсөөхэн харуулагдадаг, полевой станда огто харуулагдадаггүй. Заримдаа нүхэр Цыдыпов киномеханигые намнахые һэдэдэг гэнэ.

«1950 ондо ургаса хуряалгые ба хүдөө ажахын продуктнуудай бэлэдхэлнүүдые үнгэргэхэ тухай» СССР-эй Министрнүүдэй Советэй ба ВКП(б)-гэй ЦК-гэй тогтоол олониитэ колхознигуудта хүсэд ойлгуулагдаагүй байһаар. Мүн сенокосилкын машинистнуудай республиканска мүрысөө үүсхэгшэ нүхэр Трудневай уряатай эндэхи машинистнууд танилсаагүй. Сэхынь хэлэхэдэ, политическониитын хүдэлмэри хэлэшэгүй муугаар табигданхай. Иимэ ехэнүүд партийна ба комсомольско организацинуудай колхоз арба дахин һайнаар хүдэлмэрилжэ, ажахын кампаниинуудые жэшээтээр үнгэргэжэ шадаха байнал.

Гар хажуураар ба морин сенокосилкаар сабшалые эндэхи колхозуудай һая эхилжэ байхатай хамта, мүн Сэлэнгын МТС (директорынь нүхэр Брянский) үбһэ сабшалгын тракторна агрегадуудаа хүсэд бэлэдхэжэ дүүргээдүй байшоо. Үшөө 2—3 тракторнуудынь ба сенокосилкануудынь МТС-эйнгээ территори соо хэбтэжэ байба. Сталинай нэрэмжэтэ колхоздо хүдэлмэрилхэ машинист Очиров Даши МТС-һээ трактор хүлеэжэ һуухадань, трактористань МТС дээрээ «Универсал» трактораа хүдэлгэжэ ядажа байха юм.

— Заводилжа ядаад байнабди. Автомашинаар зүдхүүлжэ, колхоздоо ошохо болоо, — гэжэ тэрэ тракторист хөөрэнэ.

Трактораар үбһэ сабшалгые мүн зарим колхозуудай түрүүлэгшэнэрэй тоодоггүй байһан тухай нүхэр Брянский хөөрэбэ:

—9 агрегадаймнай 4—5-нь мүнөөдэрһөө сабшажа эхилбэ. Договорой ёһоор Сталинай нэрэмжэтэ колхозой сабшалан дээрэ үбһэ сабшалгын хоёр агрегат хүдэлмэрилхэ ёһотой юм. Теэд, түрүүлэгшэ Цыдыпов нэгэнһээнь арсажархёо...

Дээрэ дурсагдагша эдэ бүхы болошогүй баримтануд хадаа, Сталинай нэрэмжэтэ колхозой, мүн бүхы аймагай байгша оной тэжээл бэлэдхэлгын хүдэлмэриин гүнзэгы таһалдалда орожо байһыень гэршэлнэ. Тэжээл бэлэдхэлгые таһалдуулга хадаа иматтал колхозно ниитын ашаг шэмэтэ малажалые хүгжөөхэ гурбан жэлэй түсэбые дүүргэлгэдэ тон муугаар нүлөөлхэ байна. Ерэхэ үбэлжэлгэдэ адуу малаа үбһэ тэжээлээр дутаажа, дахинаа үхүүлээ, тураагаа һаа, зайнагдашагүй ехэ алдуу болохо байһаниинь лабтай.

Тиимэһээ үбһэ хуряалга дээрэ эрид хубилалта хэхэ, энээндэ бүхы хүсэеэ элсүүлхэ саг тулаа.

Б. Мунгонов.
«Б. М. Үнэнэй» тусхай корр.

Индиин премьер-министр Неру гэгшэдэ нүхэр И. В. Сталинай үгэһэн харюу тушаа гадаадын мэдээсэлнүүд

ХИТАДАЙ АРАДАЙ РЕСПУБЛИКА

ШАНХАЙ, июлиин 19. (ТАСС). Корея тухай асуудал тушаа Неру гэгшын хандалгада И. В. Сталинай үгэһэн харюу тухай мэдээсэлые шанхайска бүхы газетэнүүд мүнөөдэр толилбо.

«Цзефанжибао» газетэ иигэжэ тэмдэглэнэ: «Корея тухай асуудалые хаража үзэхэ зуураа, И. В. Сталин корейскэ асуудал хадаа агууехэ 5 гүрэнүүдэй түлөөлэгшэдэй, тэрэ тоодо Хитадай арадай правительствын түлөөлэгшын заабол хабаадалгатайгаар Аюулгүйн Советээр дамжуулан гуримшуулагдаха ёһотой гэһэн телеграммые Неру гэгшын хандалгада харюу болгон эльгээбэ».

«Дагунбао» газетэ түрүү статья соогоо иигэжэ бэшэнэ: «Неру гэгшын хандалгада үгэһэн харюу соогоо Генералиссимус Сталин корейскэ асуудалай удхые тодоор харуулна. Американска империализм хадаа Нэгэдэмэл Нацануудай Организациин нангин тугые шүүрэн эзэлжэ, ООН-эй Аюулгүйн Советэй хуулита буса резолюцяар далдалагдан, Кореядэ агрессивнэ дай үүдхэбэ. Хэрбээ Советскэ Союзай ба Хитадай арадай республикын түлөөлэгшэд Аюулгүйн Советэй заседанида хабаадалсаа һаа, Аюулгүйн Совет тиимэ бузар резолюциие абахагүй байгаа.

Корейскэ асуудалые гуримшуулхын тула Аюулгүйн Совет хадаа 30 миллион корейскэ арадай дура хүсэлые харуулһан Корейскэ арадай-демократическа республикын түлөөлэгшэдэй хараа бодолые соносхо ёһотой».

ПОЛЬША

ВАРШАВА, июлиин 19. (ТАСС). СССР-эй Министрнүүдэй Советэй түрүүлэгшэ И. В. Сталин ба Индиин премьер-министр Неру гэгшын хоорондоо абалсаһан бэшэгүүдэй текстнүүдые польско бүхы газетэнүүд мүнөөдэр толилбо.

Неругай хандалгада Генералиссимус И. В. Сталинай үгэһэн харюу хадаа корейскэ асуудалые эбэй ёһоор гуримшуулха гансахан зам мүн гэжэ «Трибуна Люду» газетэ редакционно статья соогоо бэшэнэ. Энэ харюунь эб найрамдалай ба уласхоорондын хани харилсаанай сталинска политикын, өөрынгөө хуби заяае арад бүхэнэй өөрөө шиидхэхэ эрхые ба уласхоорондын хэлсээнүүдые хүндэлэлгын сталинска политикын үнэн зүб байһаниие үшөө дахин харуулна.

Американска агрессорнүүд корейскэ арадта добтолһон шуһата добтолгоёо ООН-эй тугаар билдагуушалан далдалба.

475 миллион хитад арадай түлөөлэгшэдые ООН-дэ оруулаагүй ябадал хадаа ООН-эй хүдэлмэридэ СССР-эй болон арадай демократиин оронуудай делегадуудай хабаадаха аргагүй болгобо.

Советскэ Союз бусад оронуудай дотоодын хэрэгүүдтэ хамааралсахагүй гэһэн принципые хэлбэришэгүйгөөр сахина. Советскэ Союз ООН-эй түшэглэхэ принципүүд ба Уставые үргэлжэ хамгаална.

Олон миллион хүнүүд американска империализмын гэмтэ хэрэгые үзэн ядана, СССР-эй политикада. Сталинай политикада эб найрамдалай замые харана.

Бүмбэрсэг дэлхэйн олон зуугаад миллион хүнүүд ба бүхы польско арад И. В. Сталинай харюуе дэмжэнэ гэжэ статья соонь хэлэгдэнэ.

РУМЫНИ

БУХАРЕСТ, июлиин 19. (ТАСС). Мүнөөдэр румынска газетэнүүд Неру гэгшын хандалгада нүхэр Сталинай үгэһэн харюуе толилон, тайлбари үгэнэ.

«Скентейя» газетэ иигэжэ бэшэнэ:

«Неругай хандалгада нүхэр Сталинай үгэһэн харюуе эб найрамдалда дуратай бүхы хүн түрэлтэн баяртайгаар хүлеэжэ абаха байна. Советскэ Союзай гениальна вождь социализмын ороной хододоо амгалан политикые хэдэхэн тодорхой үгэнүүдээр харуулна.

Нүхэр Сталинай харюу хадаа бага ба томо арадуудай интересүүд болон эрхэнүүдые Советскэ Союзай ямар эрэлхэгээр хамгаалжа байһаниие үшөө дахин харуулна. Нэгэдэмэл Нацануудай Организацида Аюулгүйн Советдэй саг үргэлжын гэшүүн болон һуурияа эзэлхэ Хитадай арадай республикын арсалтагүй эрхые нүхэр Сталин үшөө дахин харуулна.

Нүхэр Сталинай харюу ба эб найрамдалай ашаг туһада хэһэн тэрэнэй түүхэтэ алхамууд хадаа бүхы дэлхэйдэ угаа халуунаар дэмжэгдэхэ байна.

Румынска арад эб найрамдалай энэ гэрэлтэмэ документые бүхы зүрхэнһөө һайшаана. Уласхоорондын байдалай хамагай хүндэ хүшэр сагуудта бүхы дэлхэйн арадууд Советскэ Союзда, агууехэ Сталинда хандана. Корейскэ асуудалые эбэй ёһоор шиидхэхые зааһан нүхэр Сталинай харюунь эб найрамдалай ба уласхоорондын хани харилсаанай хэрэгтэ угаа ехэ нэмэри болоно».

БОЛГАРИ

СОФИЯ, июлиин 19. (ТАСС). Мүнөөдэр болгарска газетэнүүд индийскэ премьер-министр Неру гэгшын хандалгада И. В. Сталинай үгэһэн харюуе толилно.

«Работническо дело» газетэ нүхэр И. В. Сталинай харюуе ба Неругай хандалгые «Сталин корейскэ асуудалые эбэй ёһоор гуримшуулха гэнэ» гэһэн гаршагтайгаар толилбо.

ЧЕХОСЛОВАКИ

ПРАГА, июлиин 19. (ТАСС). Корейскэ асуудал тушаа СССР-эй Министрнүүдэй Советэй түрүүлэгшэ И. В. Сталинай ба Индиин премьер-министр Неру гэгшын хоорондоо абалсаһан бэшэгүүд тухай мэдээсэлые пражска радио хэдэн удаа дамжуулба.

Чехословацка олониитэ хадаа агууехэ табан гүрэнүүдэй түлөөлэгшэдэй, тэрэ тоодо Хитадай арадай правительствын түлөөлэгшын заабол хабаадалгатайгаар Аюулгүйн Советээр дамжуулан корейскэ асуудалые эбэй ёһоор гуримшуулгын туһатай байһан тухай И. В. Сталинай мэдүүлгые угааехэ баяртайгаар угтаба.

Корейскэ асуудалые түргэнөөр гуримшуулхын тула корейскэ арадай түлөөлэгшэдые Аюулгүйн Советэ соносохонь туһатай байха һэн гэжэ И. В. Сталинай хэлэһэн үгэнүүд чехословацка олониитые ехээр баярлуулба.

Бүхы хүн түрэлтэн Генералиссимус Сталинай үгэнүүдые хододоо угаа ехэ анхаралтайгаар хүлеэдэг ба үншадаг байна гэжэ «Свободное слово» газетэ бэшэнэ. Советскэ Союз өөрынгөө эб найрамдалай принципүүд ба зорилгонуудые үнэн сэхээр бэелүүлнэ гэжэ И. В. Сталинай үгэнүүд энэ удаашье харуулна.

ВЕНГРИ

БУДАПЕШТ, июлиин 19. (ТАСС). И. В. Сталинай ба Неру гэгшын хоорондоо абалсаһан бэшэгүүд тухай мэдээсэлые венгерскэ бүхы газетэнүүд түрүү хуудаһануд дээрээ толилбо.

ГЕРМАНСКА ДЕМОКРАТИЧЕСКА РЕСПУБЛИКА

БЕРЛИН, июлиин 19. (ТАСС). Берлинскэ демократическа хэблэл хадаа Аюулгүйн Советээр дамжуулан корейскэ асуудалые эбэй ёһоор гуримшуулха тушаа Индиин премьер-министр Неруда СССР-эй Министрнүүдэй Советэй Түрүүлэгшэ И. В. Сталинай эльгээһэн харюу бэшэгые томо гаршагтайгаар мүнөөдэр толилбо.

СЕПГ-эй центральна орган «Нейес Дейчланд» газетэ иигэжэ бэшэнэ:

«Корейскэ асуудалые гуримшуулха тухай индийскэ премьер-министрын дурадхалынь СССР-тэ ба США-дэ эльгээгдэһэн байгаа. Энэ дурадхал тушаа США-гэй правительствын эзэлһэн хараа бодолынь дай үүдхэгшэ вашингтонско этэгээдүүдые балшииса элирүүлнэ ба тэдэнэй дайнай түсэбүүдые тодорхойгоор харуулна. Вашингтонһоо «Нью-Йорк Таймс» газетын дипломатическа корреспондентын мэдээсэһэнэй ёһоор, Ачесон Неру гэгшэдэ эльгээһэн харюу соогоо, США хадаа «корейскэ асуудалые зүбшэн хэлсэхын тула Аюулгүйн Советдэ коммунистическэ Хитадые оруулхые хүсэнэгүй» гэжэ мэдүүлһэн байна.

Фотоэтюд. М. Минеевэй фото.

БАГШАНАРАЙ ЗУНАЙ АМАРАЛТА

Манай республикын һургуулинуудай багшанар зунайнгаа амаралтын үедэ оронойнгоо элдэб газарнуудта курортдо, санаторидо, амаралтын гэрнүүдтэ амаржа байна. Эхин ба дунда һургуулинуудай хүдэлмэрилэгшэдэй союзай Обком хадаа курортнуудта ошохо 127, амаралтын гэрнүүдтэ ошохо 300 ба Москва, Ленинград, Крым, Мичуринск ба бусад городуудаар экскурсида ошохо 37 путёвконууудые багшанарта үгэһэн байна.

Олонхи багшанар эдэ путёвконуудые абажа, амаралтын газарнуудта ошонхой. Тарбагатайн дунда һургуулиин завуч, БМАССР-эй габьяата багша Е. Писарева Читын областиин «Дарасун» курортдо амаржа байна. Багшаар үнэ удаан ба һайнаар хүдэлмэрилнэйнгөө түлөө Ленинэй орденоо шагнагдаһан, Улан-Удэ городо № 20 һургуулиин багша М. Б рончихина «Учум» курорт ошо хой.

БМАССР-эй габьяата багша Б. Бадмаев, Ф. Ковалев ба бэ багшанар «Аршан» курортдо а ралтаяа үнгэргэжэ байна. Ул Удэһээ холо бэшэ байгаа «Уч тель» гэжэ амаралтын гэртэ лээд олон багшанар амарна. Э нэр партиин ба Советскэ пра тельствын угаа ехэ анхарала түлөө баясхалан хүргэжэ, ер жэлдэ эрхим һайнаар ажалла тухайгаа мэдүүлнэ.

Н. Афанасьев.

Физкультурна хүдэлмэри һайнаар ябуулагдана

Иволгын аймагта физкультурна хүдэлөөе хүгжөөхын хэрэгтэ ехэхэн анхарал хандуулагдана. Аймагай хүтэлбэрилхы органууд физкультура ба спортын комитедэй хүдэлмэридэ бодото туһаламжа үзүүлнэ.

Аймцентрын ба колхозуудай залуушуул физкультурна ба спортивна элдэб хэмжээ-ябуулгануудта тон ехэ эдэбхитэйгээр хабаадалсадаг болонхой. Аймаг дотор 760 хүнүүдһээ бүридэһэн 32 физкультурна коллективүүд байгуулагданхай.

Аймцентртэнь 2 футбольно, 3 волейбольно командануд эмхидхэгдэнхэй. Тус командануудай гэшүүдые физрук Н. Тотоев шадабаритайгаар һургадаг юм.

Иволгын дунда һургуулиин һурагшад шадабаритай физкультурнигууд болонхой. Эндэхи һурагшад бүхы талаараа хүгжэнги спортсменүүд болохые хүсэдэг юм. Тэдэнэр илангаяа хүнгэн атлетикээр наадахадаа, гимнастическа упражненинүүдэй элдэб номернуудые хэхэдээ ехэ бэрхэнүүд. Тус һургуулиин түрүү спортсменүүд М. Беликова, Минеева гэгшэд р публиканска ба аймагай спортив мурысөөнүүдтэ нэгэнтэ бэшэ баадалсажа, богонихон дистанц да урилдалгаар эрхим дүнгүүд харуулһан байна.

«Улаан Оронго» колхозой ф коллективтэ 50 гаран хүнүүд т логдоно. Сүлөөтэй саггаа колхо нигууд һур харбаа, национал барилдаа болон бусад нааданд дые эмхидхэнэ. Тэрэшэлэн Ста най, Молотовой нэрэмжэтэ кол зуудай физкультурна коллектив амжалтатайгаар хүдэлмэрилнэ.

Тиихэтэй хамта Жданов Маяковскиин нэрэмжэтэ «МОПР» колхозуудта физкул турна хүдэлмэри хүсэд һайна табигдаадүй. Гадна, аймаг дунда ба долоон жэлэй һургуул нуудта спортивна залнууд б гуулагдаагүй, спортивна инве тарьнуудааршье гүйсэд хангагда гүй байна.

Эдэ дутагдалнуудаа түрге усадхажа, физкультурна хүдэлм рие бүри һайжаруулха арга б ломжонууд Иволгын аймагта г сэд бии.

И. Баженов.

Редакцида бэшэг

„Локомотив" команда юундэ шүүгдэзб?

БМАССР-эй 25 жэлэй ойн нэрэмжэтэ стадион дээрэ Улан-Удын Ленинэй орденто ПВЗ-гэй «Локомотив» ба Читын «Забайкалец» командануудай хоорондын футбольно матч үнгэрэгшэ амаралтын үдэр болоо. Нааданай түрүүшын хахадта тус командануд бүхы хүсэеэ элсүүлжэ, таймын дуһатар шахуу эрид шангаар тулалдаа. М. Захаровай муугаар наадаһанһаа болжо, локомотивецуудай ворота руу айлшад бүмбэгэ сохин оруулжа, тоогоо нээһэн байна. Теэд локомотивецууд харюугаа абаха хэдэн арга боломжонуудтай байбашье, тэдэнээ хэрэглэжэ шадабагүй. Тиигэжэ түрүүшын тайм 1:0 гэһэн тоотойгоор дүүрээ.

Түрүүшынхидээ орходоо һүүлшын таймда нааданай темп нилээд һулаар үнгэрөө. Бүмбэгэ нэгэ талаһаа нүгөөдэдэнь ээлжээгээр оробошье, түргэн ба шанга темптэй наадан болобогүй. Улан-Удын команда добтолго хэжэ, тоогоо сасуулха бэзэ гэжэ тэндэ байгшад дэмы найдажархиһан байгаа. 2 : 0 тоотойгоор «Забайкалец» команда «Локомотивые» шүүһэн байна.

Энэ матчда уулзахынгаа урда тээ «Локомотив» ба «Забайкалец» командануд адли 8—8 очкотой байжа, Прибайкальска подгруппа соогоо лидернүүд болоһон байгаа. Теэд мүнөө «Локомотив» команда муугаар наадажа, шүүгдэшоо.

Футболоор РСФСР-эй түрүү һуури эзэлэлгын түрүүшын круг та «Локомотив» команда 2 : 1 тоотойгоор «Забайкалецые» шүүһэн юм. «Локомотивай» наадагшад бэ туйлаһан амжалтаараа толгойго эрьежэ, һанаагаа амаршаһанийн энэ уулзалга эли тодоор гэршэлээ.

Мүн һүүлэй үедэ ПВЗ-тэй х тэлбэрилэгшэд футболистнарта багаар анхаралаа табидаг боло хой. Тэдэнэртэ тренировко хэд арга боломжонууд мүн лэ үгы ю ПВЗ-гэй профсоюзна завком ф бол наадалгаһаа хэдэн мянга түхэригэй олзо олодогшье һа тэрэнээ ямаршье юумэдэ гаргад гынь мэдэгдэнэгүй. Тэрэшэл физкультурна хүдэлмэрие х жөөлгэдэ хэдэн арбаад мянган т хэриг заводто һомологдоһон бай на. Харин завкомой түрүүлэгшы уялгые дүүргэгшэ Шляхов гэгш мүнгэн зөөри үгыбди, футболь командые бариха аргагүйбди гэл болонхой. Теэд, республика соого эгээл томо предприяти аад л заводойнгоо, городойнгоо ба ре публикынгаа нэрэ түрые хамгаалж байһан гансаха командые бар жа шадахагүйбди гэлсэдэгынь т гайхалтай ба гэмшэлтэй байна.

Паровозо-вагонно заводой х тэлбэрилэгшэдэй футбольно к мандаяа тоодоггүй ябадалынь т буруу гээшэ. Энэ заншалаа түрге орхижо, футбольно команда шухала анхаралаа хандуулха с тулаа. Бүхы таарамжатай услов нуудые бии болгоо хада, алдуург заһажа, тус командын амжалт нуудые туйлажа шадахань лабта

М. Кряжев.

КОРЕЯДЭХИ СОБЫТИНУУД

Корейскэ арадай-демократическа республикын Арадай армиин Главна командованиин мэдээсэл

ПХЕНЬЯН, июлиин 19. (ТАСС). Пхеньянска радиогой дамжуулһанай ёһоор, Корейскэ арадай-демократическа республикын Арадай армиин Главна командованиин мүнөө үглөөгүүр мэдээ толилбо, тэрээн соонь иигэжэ хэлэгдэнэ:

Бүхы фронтнууд дээрэ Арадай армиин частьнууд дайсаниие горьтойгоор сохижо, дабшалтаяа үргэлжэлүүлнэ. Июлиин 17-до, Арадай армиин частьнууд Пуе (Фуйо) городые бүрин сүлөөлөө. Тэрэшэлэн Ноньсань (Ронзан) город сүлөөлэгдэбэ.

Урда ба Хойто Кенсан провинцинуудай олон районуудтахи партизанска отрядууд Арадай армиин частьнуудай дабшалтые дэмжэн, эдэбхитэйгээр байлдажа байна.

ПХЕНЬЯН. июлиин 19. (ТАСС). Пхеньянска радиогой дамжуулһанай ёһоор, Корейскэ арадай-демократическа республикын Арадай армиин Главна командованиин мүнөө үдэшын мэдээн соо иигэжэ хэлэгдэнэ:

Бүхы фронтнууд дээрэ Арадай армиин сэрэгүүд дабшалтаяа үргэлжэлүүлбэ.

Арадай армиин авиаци американска авиачастьнууд ба хуурай газарай сэрэгүүдые хэдэн удаа сохибо. Июлиин 18-да Арадай армиин самолёдууд агаарай байлдаанда американска хоёр самолёдые сохижо унагааба. Энэ үдэрэй 16 час 30 минутада Арадай армиин авиаци Тэгу (Тайкю) тээшэ ошожо ябаһан американска 100 гаран автомашинануудые хаража, тэдэниие бомбодоһон ба 60 шахуу машинануудые үгы хэһэн байна.

Июлиин 18-да Арадай армиин зенитнэ батарей Хыннам (Конан) райондо добтолхо гэжэ оролдоһон американска самоледуудай нэгыень буудажа унагааба. Тус самолет Хыннам портын дэргэдэ далай дээрэ унаба.

ПХЕНЬЯН, июлиин 18. (ТАСС). Корейскэ арадай-демократическа республикын Арадай армиин Главна командованиин июлиин 18-най үглөөгүүр иигэжэ мэдээсэбэ:

Бүхы фронтнууд дээрэ Арадай армиин частьнууд дабшалтаяа үргэлжэлүүлбэ.

Зүүн эрье дээрэ Арадай армиин частьнууд уезднэ ба волостной олон центрнүүдые, мүн деревнинүүдые сүлөөлбэ. Дабшалтын дайшалхы операцинуудые хэхэ үедөө Арадай армиин частьнууд олон хүнүүдые плендэ абаһан ба буу зэбсэгүүдые олоор эзэлһэн байна.

Арадай армиин частьнууд дабшалтаяа үргэлжэлүүлнэ. Сүлөөлэгдэһэн городуудай ба деревнинүүдэй хүн зон Арадай армиин сэрэгүүдые баяртайгаар угтана.

ПХЕНЬЯН, июлиин 18. (ТАСС). Корейскэ арадай-демократическа республикын Арадай армиин Главна командованиин июлиин 18-най үдэшэ иигэжэ мэдээсэбэ:

Арадай армиин частьнууд дабшалтаяа үргэлжэлүүлбэ.

Июлиин 17-ной 18 часта Арадай армиин частьнууд Тэчжоной (Тайден) баруун хойно Тэпхенни (Тахейри) райондо, Кымган мүрэнэй урда эрье дээрэ американска сэрэгэй частьнуудтай байлдаба. Эдэ байлдаануудай үедэ дайсан ехэхэн гээгдэлнүүдые үзэһэн байна. 100 шахуу американецууд плендэ абтаа.

Иимэ трофейнүүд эзэлэгдээ гэбэл: танк—8, 105-миллиметрын ехэ буу—25, 155-миллиметрын ехэ буу—8, танк буудаха буу—19, базук (танк буудаха буу)—50, зенитнэ пулемёдууд 25, хүндэ ба хүнгэн пулемёдууд — 30, винтовконууд — 800, карабинууд — 700, тэрэшэлэн олон тоото снарядууд ба бусад хэрэгсэлнүүд болоно.

Кореядэхи дайнай ябуулганууд

НЬЮ-ЙОРК, июлиин 18. (ТАСС). Американска 24-дэхи пехотно дивизи Тэчжонһоо баруун тээшээ ба урагшаа «өөрынгөө линиинүүдые тэгшэлжэ үргэлжэлһөөр» гэжэ Макартурай штабай коммюнике соо хэлэгдэнэ.

Урда корейскэ армиин командирнуудта Корейскэ арадай-демократическа республикын Арадай армиин Верховно Главнокомандалагша Ким Ир Сенэй хандалга

ПХЕНЬЯН, июлиин 18. (ТАСС). Урда корейскэ армиин командирнуудта Корейскэ арадай-демократическа республикын Арадай армиин Верховно Главнокомандалагша Ким Ир Сенэй хандаһан хандалгые Пхеньянай радио дамжуулба.

«Бүхы корейскэ арадаар дэмжэгдэһэн Арадай арми,—гэжэ хандалга соонь хэлэгдэнэ,—манай Эхэ ороной столица Сеулай байдаг, Кенги провинциие, Канвон провинциие бүрин сүлөөлөөд, мүн Хойто болон Урда Чунчен провинцинуудай бүхы территориие хуу бараниинь шахуу сүлөөлөөд, мүнөө үедэ Хойто Кенсан провинциин территоридо ороод ябажа байна. Американска армиин штаб ба лисынмановска марионеточнэ офицернүүд болон солдадуудай группа Тайденһээ зугадаба...

Бүхы корейскэ арад ба тэрэнэй зэбсэгтэ хүсэнүүд—манай Арадай арми гражданска дайниие хүсэнэгүй, тэдэнэр дайе түргэнөөр дүүргэхэ, манай ороние түргэнөөр нэгэдхэхэ гэжэ эрмэлзэнэ.

Хэрбээ американска империалистнууд манай дотоодын дайнда хамааралсаагүй ба зэбсэгтэ интервенциие хээгүй байгаа һаа, манай Эхэ орон үни хада нэгэдэһэн ба дайн үнэ хэзээ дүүрэһэн байха байгаа.

Американска империалистнууд манай Эхэ ороние зүүн зүгтэхи өөһэдынгөө колони ба сэрэгэй стратегическэ база болгохо гэһэн түсэб зохёоһоор үни болоо.

Манай орон тушаа өөрынгөө бузар муухай агрессивнэ энэ зорилгоо бэелүүлхын тула американска империалистнууд хуурай газарай, далайн ба агаарай хүсэнүүдые гульдахажа, зэбсэгтэ агресси эхилһэн байна. Тэдэнэр манай ороной городууд, тосхонууд ба промышленна предприятинуудые бомбодожо, манай ахадүүнэр, эгэшэнэр ба үхибүүдые хюдан алажа эхилһэн байна.

...Шэн габьяата Арадай армида сохигдоод Ли Сын Манай марионеточнэ правительство бутаранунаа, Урда Кореяын национальна суглаан гэдэгынь тараагдаа.

Ли Сын Манай марионеточнэ правительствода байһан урбагшадай үлэгдэлнүүд корейскэ арадай олон миллиард доллар үнэтэй эд зөөриие хулгайлан абаад зугадаба. Урда Кореяын национальна суглаанай депутадуудһаа ороодоол 10 шахуу хүн үлэбэ. Бидэнэр национальна суглаан гэдэг гээшэбди гэжэ тэдэ хашхарна. Үнэн дээрээ Урда Кореяын национальна суглаанай депутадуудай диилэнхи олонхинь корейскэ арадай талада ороһон байна.

Ли Сын Манай марионеточнэ правительствын армида байгаа дивизинүүдэй командирнууд, офицернүүд, албахаагшад!

Мүнөө танайда правительствошье, национальна суглааншье, генеральна штабшье байхагүй. Американска империалистнуудай мэдэлдэ таанарые орхёод, тэдэнэр бүгэдөөрөө зугадаба.

Мүнөө хэн захиралтануые үгэнэб, хэн таанарай командалжа байһан армиие хүтэлбэрилнэб? Энэ хадаа американска армиин генеральна штаб, энэ хадаа американска офицернүүд мүн.

Таанар американска агрессорнүүдэй талада байха ба өөһэдынгөө нютагайхидта, өөһэдынгөө түрэлхидтэ ба ахадүүнэртэ эсэргүү тэмсэхэ ёһогүйт. Таанар өөһэдынгөө арадай талада байха ба агрессорнүүдтэ—американска армида эсэргүү тэмсэхэ ёһотойт.

Энэ дайнда таанар хадаа манай Эхэ ороние өөһэдынгөө колони болгохые, корейскэ арадые өөһэдынгөө колониальна богоолшод болгохые оролдожо байгаа американска зэрлиг агрессорнүүдэй зэбсэгынь боложо байнат.

... Арадай армиин талада орогты! Командалжа байһан сэрэгүүдэйнгээ буу зэбсэгые американска агрессорнүүдэй урдаһаа эрьюулэгты! Эхэ орон ба арад хадаа энээниетнай үндэрөөр сэгнэхэ ба энээнһээ урда тээ хэһэн зэмыстнай хүлисэхэ байха».

Харюусалгатай редактор Д. Д. ЛУБСАНОВ.

РЕДАКЦИИН АДРЕС: Улан-Удэ ул. Ленина 26 (ТЕЛЕГРАФНА АДРЕС: Улан-Удэ Унэн) ТЕЛЕФОНУУД: отв редактора—23; АТС—1.80 зам. отв редактора—7-85; отв. секретаря 3.23; отделов партийной и комсомольской жизни культуры и быта—4.52; пропаганды и агитации—7.85; сельского хозяйства промышленности и транспорта—6.84; переводов—3.23; писем трудящихся и информации—6.84 (2 зв.); об'явлений 2.64 (2 зв.); Для междугородных переговоров—16

Н—02346. Типография Управления полиграфии, издательств и книжной торговли при Совете Министров БМАССР. Тираж 10.000.